

Цей Міжнародний стандарт з управління якістю (МСУЯ) 1 «Управління якістю для фірм, що виконують аудити чи огляди фінансової звітності, або інші завдання з надання впевненості чи супутніх послуг» Ради з Міжнародних стандартів аудиту та надання впевненості (International Auditing and Assurance Standards Board), опублікований Міжнародною федерацією бухгалтерів (International Federation of Accountants) в грудні 2020 р. англійською мовою, перекладено на українську мову Міністерством фінансів України (схвалено Радою з міжнародних стандартів фінансової звітності при Міністерстві фінансів України) у листопаді 2022 р., та відтворений з дозволу IFAC (МФБ). Процес перекладу Міжнародного стандарту з управління якістю (МСУЯ) 1 «Управління якістю для фірм, що виконують аудити чи огляди фінансової звітності, або інші завдання з надання впевненості чи супутніх послуг» був розглянутий IFAC (МФБ), і переклад виконувався відповідно до Документа про політику – «Політика щодо перекладу публікацій Міжнародної федерації бухгалтерів (“Policy Statement – Policy for Translating Publications of the International Federation of Accountants International Federation of Accountants”))». Затверджений текст усього Міжнародного стандарту з управління якістю (МСУЯ) 1 «Управління якістю для фірм, що виконують аудити чи огляди фінансової звітності, або інші завдання з надання впевненості чи супутніх послуг» є опублікований IFAC (МФБ) англійською мовою. IFAC (МФБ) не несе відповідальності за точність і повноту перекладу або дії, які можуть відбутися в результаті перекладу.

Авторське право на текст англійською мовою Міжнародного стандарту з управління якістю (МСУЯ) 1 «Управління якістю для фірм, що виконують аудити чи огляди фінансової звітності, або інші завдання з надання впевненості чи супутніх послуг» © 2020 р. належить IFAC (МФБ). Всі права захищені.

Авторське право на текст українською мовою Міжнародного стандарту з управління якістю (МСУЯ) 1 «Управління якістю для фірм, що виконують аудити чи огляди фінансової звітності, або інші завдання з надання впевненості чи супутніх послуг» © 2022 р. належить IFAC (МФБ). Всі права захищені.

Назва мовою оригіналу: International Standard on Quality Management (ISQM) 1, Quality Management for Firms that Perform Audits or Reviews of Financial Statements, or Other Assurance or Related Services Engagements.

Контактна адреса для отримання дозволу на відтворення, передачу або використання цього документа в інших подібних цілях: permissions@ifac.org.

МІЖНАРОДНИЙ СТАНДАРТ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ 1
УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ДЛЯ ФІРМ, ЩО ВИКОНУЮТЬ
АУДИТИ ЧИ ОГЛЯДИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ, АБО ІНШІ
ЗАВДАННЯ З НАДАННЯ ВПЕВНЕНОСТІ ЧИ СУПУТНІХ
ПОСЛУГ

(чинний з 15 грудня 2022 року)

ЗМІСТ

	Параграф
Вступ	
Сфера застосування цього МСУЯ	1–5
Система управління якістю фірми	6–11
Статус цього МСУЯ.....	12
Дата набрання чинності	13
Ціль	14–15
Визначення	16
Вимоги	
Застосування та дотримання відповідних вимог	17–18
Система управління якістю	19–22
Процес оцінки ризиків фірми	23–27
Управління та керівництво.....	28
Відповідні етичні вимоги	29
Прийняття та продовження відносин з клієнтами і конкретних завдань	30
Виконання завдання	31
Ресурси	32
Інформація та комунікація	33
Визначені дії у відповідь	34
Процес моніторингу та виправлення	35–47
Вимоги мережі або мережеві послуги	48–52
Оцінка системи управління якістю	53–56
Документація.....	57–60

Матеріали для застосування та інші пояснювальні матеріали

Сфера застосування цього МСУЯ	A1–A2
Система управління якістю фірми	A3–A5
Статус цього МСУЯ.....	A6–A9
Визначення	A10–A28
Застосування та дотримання відповідних вимог	A29
Система управління якістю.....	A30–A38
Процес оцінки ризиків фірми	A39–A54
Управління та керівництво.....	A55–A61
Відповідні етичні вимоги.	A62–A66
Прийняття та продовження відносин з клієнтами і конкретних завдань	A67–A74
Виконання завдання	A75–A85
Ресурси	A86–A108
Інформація та комунікація	A109–A115
Визначені дії у відповідь	A116–A137
Процес моніторингу та виправлення	A138–A174
Вимоги мережі або мережеві послуги	A175–A186
Оцінка системи управління якістю	A187–A201
Документація.....	A202–A206

Міжнародний стандарт з управління якістю (МСУЯ) 1, «Управління якістю для фірм, що виконують аудити чи огляди фінансової звітності, або інші завдання з надання впевненості чи супутніх послуг» слід розглядати разом з Передмовою до Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг.

Вступ

Сфера застосування цього МСУЯ

1. Цей Міжнародний стандарт з управління якістю (МСУЯ) розглядає відповідальність фірми за розробку, впровадження та функціонування системи управління якістю для аудитів чи оглядів фінансової звітності, або інших завдань з надання впевненості чи супутніх послуг.
2. Перевірки якості завдання є частиною системи управління якістю фірми та:
  - (a) Цей МСУЯ розглядає відповідальність фірми за розробку політик або процедур, що стосуються завдань, які повинні бути предметом перевірки якості завдань.
  - (b) МСУЯ 2¹ стосується призначення та належної відповідності вимогам відповідального за перевірку якості завдання, а також виконання та документування перевірки якості завдання.
3. Інші документи Ради з Міжнародних стандартів аудиту та надання впевненості (РМСАНВ):
  - (a) ґрунтуються на тому, що фірма має дотримуватися вимог МСУЯ або національних вимог, які, принаймні, настільки ж суворі;² і
  - (b) включають вимоги до партнерів із завдання та інших членів команди із завдання щодо управління якістю на рівні завдання. Наприклад, МСА 220 (переглянутий) розглядає конкретні обов'язки аудитора щодо управління якістю на рівні завдання для аудиту фінансової звітності та пов'язаних з цим обов'язків партнерів із завдання. (див. параграф А1)
4. Цей МСУЯ слід застосовувати разом з відповідними етичними вимогами. Законодавчі, нормативні акти або відповідні етичні вимоги можуть встановлювати відповідальність за управління якістю фірми, що виходять за рамки тієї, що описана в цьому МСУЯ. (див. параграф А2)
5. Цей МСУЯ застосовується у всіх фірмах, які проводять аудит чи огляд фінансової звітності, або інші завдання з надання впевненості чи супутніх послуг (тобто, якщо фірма виконує будь-які з цих завдань, застосовується цей МСУЯ, і система управління якістю, створена відповідно до вимог цього МСУЯ, забезпечує стабільне виконання фірмою всіх таких завдань).

Система управління якістю фірми

6. Система управління якістю працює на постійній і повторюваній основі і реагує на зміни в природі діяльності та обставинах фірми і її завдань. Дана

---

¹ МСУЯ 2, *Перевірки якості завдання*

² Див., наприклад, Міжнародний стандарт аудиту (МСА) 220 (переглянутий), *Управління якістю аудиту фінансової звітності* (переглянутий), параграф 3

система також не працює лінійним способом. Однак, для цілей цього МСУЯ, система управління якістю охоплює наступні вісім компонентів: (див. параграф А3)

- (a) процес оцінки ризиків фірми;
- (b) управління та керівництво;
- (c) відповідні етичні вимоги;
- (d) прийняття та продовження відносин з клієнтами і конкретних завдань;
- (e) виконання завдання;
- (f) ресурси;
- (g) інформація та комунікація; і
- (h) процес моніторингу та виправлення.

7. Згідно з цим МСУЯ, фірма повинна застосовувати ризик-орієнтований підхід при розробці, впровадженні та використанні компонентів системи управління якістю взаємопов'язаним і скоординованим чином, щоб фірма активно управляла якістю виконуваних фірмою завдань. (див. параграф А4)

8. Підхід, заснований на оцінці ризиків, покладено в основу вимог цього МСУЯ. Даний підхід включає в себе наступне:

- (a) Встановлення цілей якості. Цілі якості, встановлені фірмою, складаються з цілей щодо компонентів системи управління якістю, які повинні бути досягнуті фірмою. Фірма повинна встановити цілі якості, визначені цим МСУЯ, і будь-які додаткові цілі якості, які фірма вважає необхідними для досягнення цілей системи управління якістю.
- (b) Ідентифікацію та оцінювання ризиків для досягнення цілей якості (іменованих в цьому стандарті ризику якості). Фірма повинна виявляти та оцінювати ризики якості, щоб забезпечити основу для розробки та реалізації відповідних заходів реагування.
- (c) Розробку та впровадження дій у відповідь на ризики якості. Характер, строки та обсяг дій у відповідь на ризики якості, ґрунтуються та є відповіддю на причини оцінювання ризиків якості.

9. Відповідно до цього МСУЯ, принаймні щорічно, особа (особи), на яку (яких) покладено кінцеву відповідальність і підвітність за систему управління якістю, від імені фірми повинна проводити оцінку системи управління якістю та давати висновок, чи система управління якістю надає фірмі обґрунтовану впевненість в тому, що цілі системи, зазначені в параграфі 14(a) і (b), досягаються. (див. параграф А5)

Масштабованість

10. При застосуванні підходу, заснованого на оцінці ризиків, фірма повинна брати

до уваги:

- (a) характер і обставини фірми; і
- (b) характер і обставини завдань, які виконує фірма.

Відповідно, структура системи управління якістю фірми, зокрема складність і формальність системи, будуть відрізнятися. Наприклад, фірмі, яка виконує різні види завдань для широкого кола суб'єктів господарювання, включаючи аудит фінансової звітності суб'єктів господарювання, цінні папери яких допущені до організованих торгів, ймовірно, буде потрібна складніша та більш формалізована система управління якістю, а також допоміжна документація, ніж фірмі, яка виконує тільки огляд фінансової звітності або завдання з компіляції інформації.

Мережі та постачальники послуг

11. У цьому МСУЯ розглядаються обов'язки фірми, коли фірма:

- (a) належить до мережі, і фірма відповідає вимогам мережі або користується мережевими послугами в системі управління якістю або при виконанні завдань; або
- (b) використовує ресурси постачальника послуг в системі управління якістю або при виконанні завдань.

Навіть коли фірма дотримується вимог мережі або користується мережевими послугами або ресурсами постачальника послуг, фірма несе відповідальність за свою систему управління якістю.

Статус цього МСУЯ

12. Параграф 14 містить ціль фірми при дотриманні положень цього МСУЯ. Цей МСУЯ містить: (див. параграф А6)

- (a) вимоги, розроблені для того, щоб фірма мала змогу досягти мети, зазначеної в параграфі 14; (див. параграф А7)
- (b) відповідне керівництво у формі матеріалів до застосування та інших пояснювальних матеріалів ; (див. параграф А8)
- (c) ознайомлювальний матеріал, який надає контекст, що має відношення до правильного розуміння цього МСУЯ; і
- (d) визначення. (див. параграф А9)

Дата набрання чинності

13. Відповідно до цього МСУЯ, системи управління якістю повинні бути розроблені і впроваджені до 15 грудня 2022 року, а оцінка системи управління якістю, передбачена пунктами 53-54 цього МСУЯ, повинна бути виконана протягом одного року після 15 грудня 2022 року.

Ціль

14. Метою фірми є розробка, впровадження та забезпечення функціонування системи управління якістю для проведення аудитів чи оглядів фінансової звітності або інших завдань щодо надання впевненості і супутніх послуг, що виконуються фірмою. Ця система забезпечує фірмі обґрунтовану впевненість в тому, що:
- (a) фірма і її персонал виконують свої обов'язки відповідно до професійних стандартів, застосованих правових і нормативних вимог, а також виконують завдання відповідно до таких стандартів і вимог; і
  - (b) звіти із завдань, що надаються фірмою або партнерами із завдань, доречні в даних обставинах.
15. Суспільний інтерес задовольняється послідовним виконанням якісних завдань. Розробка, впровадження та функціонування системи управління якістю забезпечують послідовне виконання якісних завдань, надаючи фірмі обґрунтовану впевненість в тому, що цілі системи управління якістю, викладені в параграфі 14(a) і (b), досягнуті. Якісні завдання виконуються шляхом планування і виконання завдань та звітування за ними відповідно до професійних стандартів, застосованих правових і нормативних вимог. Досягнення цілей цих стандартів і дотримання вимог чинного законодавства або нормативних актів передбачає застосування професійного судження і, коли це може бути застосовано до типу завдання, застосування професійного скептицизму.

Визначення

16. У цьому МСУЯ наведені далі терміни мають такі значення:
- (a) Недолік в системі управління якістю фірми (іменованій "недолік" (deficiency) в цьому МСУЯ) – Він має місце, коли: (див. параграфи A10, A159–A160)
    - (i) ціль якості, необхідна для досягнення цілі системи управління якістю, не встановлена;
    - (ii) ризик якості або комбінація ризиків якості не ідентифіковані або належним чином не оцінені; (див. параграф A11)
    - (iii) дія або комбінація дій у відповідь не знижують до прийнятно низького рівня ймовірність виникнення відповідного ризику якості через те, що дія у відповідь не розроблена належним чином, не впроваджена або не функціонує ефективно; або
    - (iv) інший аспект системи управління якістю відсутній або не розроблений належним чином, не впроваджений або не

функціонує ефективно, в результаті чого якусь із вимог цього МСУЯ не було враховано. (див. параграф A12).

- (b) Документація із завдання (engagement documentation) – це запис виконаної роботи, отриманих результатів і висновків, яких дійшов практикуючий фахівець (іноді вживають такі терміни, як «робочі документи» або «робоча документація»).
- (c) Партнер із завдання³ (engagement partner) – це партнер або інша особа, призначена фірмою, яка несе відповідальність за завдання та його виконання, за звіт, що надається від імені фірми, та чий повноваження і компетенція, за необхідності, підтверджені професійною організацією, регуляторним органом або відповідно до законодавства.
- (d) Перевірка якості завдання (engagement quality review) – це об'єктивна оцінка значних суджень, які висловила команда із завдання, та висновків, яких вона дійшла щодо них, виконана відповідальним за перевірку якості завдання та завершена на дату звіту із завдання або раніше.
- (e) Відповідальний за перевірку якості завдання (engagement quality reviewer) – це партнер, інша особа у фірмі, або зовнішня особа, призначена фірмою для виконання перевірки якості завдання.
- (f) Команда із завдання (engagement team) – це усі партнери та працівники, які виконують завдання, та будь-які інші особи, які виконують процедури із завдання, за винятком зовнішнього експерта⁴ та внутрішніх аудиторів, які надають безпосередню допомогу у виконанні завдання. (див. параграф A13)
- (g) Зовнішні інспектування (external inspections) – це інспектування або розслідування, що проводяться зовнішнім наглядовим органом, які пов'язані з системою управління якістю фірми або виконуваними фірмою завданнями. (див. параграф A14)
- (h) Файндинги (findings) (щодо системи управління якістю) – це інформація про розробку, впровадження та функціонування системи управління якістю, яка була зібрана в результаті проведення заходів з моніторингу, зовнішніх інспектувань та інших відповідних джерел та

---

³ Терміни «партнер із завдання» та «партнер» в контексті державного сектора слід розуміти як посилаючись на їхні еквіваленти, де це має місце.

⁴ МСА 620, *Використання роботи експерта аудитора*, параграф 6 (а), визначає термін «експерт аудитора».

вказує на те, що може існувати один або кілька недоліків. (див. параграфи A15–A17)

- (i) Фірма (firm) – це одноосібний практикуючий фахівець, партнерство, корпорація або інший суб'єкт господарювання професійних бухгалтерів, або еквівалент у громадському секторі (див. параграф A18)
- (j) Суб'єкт господарювання, цінні папери якого допущені до організованих торгів (listed entity) – це суб'єкт господарювання, акції, дольові інструменти або боргові цінні папери якого котируються чи включені до котирувальних списків на визнаній фондовій біржі або пропонуються до продажу відповідно до нормативних актів визнаної фондової біржі або іншого аналогічного органу.
- (k) Мережева фірма (network firm) – це фірма або суб'єкт господарювання, який належить до мережі.
- (l) Мережа (network) – це більша за розміром структура: (див. параграф A19)
  - (i) призначена для співпраці та;
  - (ii) чітко визначеною метою якої є спільна участь у розподілі прибутку чи витрат або яка перебуває у спільному володінні, під спільним контролем чи управлінням, чи має спільні політики та процедури контролю якості, спільну стратегію ведення бізнесу, використовує спільну торгову назву або значну частину професійних ресурсів.
- (m) Партнер (partner) – це будь-яка фізична особа, уповноважена приймати від імені фірми зобов'язання щодо виконання завдання з надання професійних послуг.
- (n) Персонал (personnel) – це партнери та працівники фірми. (див. параграфи A20–A21)
- (o) Професійне судження (professional judgment) – це застосування відповідної підготовки, знань і досвіду в контексті професійних стандартів для прийняття обґрунтованих рішень про напрямки дій, які є доцільними при розробці, впровадженні та функціонуванні системи управління якістю фірми.
- (p) Професійні стандарти (professional standards) – це Стандарти із завдань РМСАНВ, як визначено в *Передмові до Міжнародних стандартів управління якістю, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та*

супутніх послуг РМСАНВ, і відповідні етичні вимоги.

- (q) Цілі якості (quality objectives) – це бажані результати щодо компонентів системи управління якістю, які повинні бути досягнуті фірмою.
- (r) Ризик якості (quality risk) – це ризик, який обґрунтовано може:
  - (i) виникнути; і
  - (ii) окремо або в поєднанні з іншими ризиками негативно вплинути на досягнення однієї або декількох цілей якості.
- (s) Обґрунтована впевненість (reasonable assurance) – у контексті цього МСУЯ високий, але не абсолютний рівень впевненості.
- (t) Відповідні етичні вимоги (relevant ethical requirements) – це принципи професійної етики та етичні вимоги, що застосовуються до професійних бухгалтерів при виконанні таких завдань, як аудит або огляд фінансової звітності або інших завдань з надання впевненості та супутніх послуг. Відповідні етичні вимоги зазвичай включають положення Кодексу РМСЕБ, що стосуються аудитів або оглядів фінансової звітності, або інших завдань з надання впевненості та супутніх послуг, разом з більш суворими національними вимогами. (див. Параграфи А22–А24, А62)
- (u) Дія у відповідь (response) (щодо системи управління якістю) – це політики або процедури, розроблені і впроваджені фірмою у відповідь на один або декілька ризиків якості: (див. Параграфи А25–А27, А50)
  - (i) Політики – це положення про те, що слід або не слід робити у відповідь на ризик якості. Такі положення можуть бути задокументовані, прямо викладені в повідомленнях або передбачатися в діях та рішеннях.
  - (ii) Процедури – це дії для реалізації політик.
- (v) Постачальник послуг (service provider) (в контексті цього МСУЯ) – це фізична особа або інший суб'єкт, зовнішній по відношенню до фірми, які надають ресурс, який використовується в системі управління якістю або при виконанні завдань. До постачальників послуг не належать мережа фірми, інші фірми – члени мережі або інші структури або суб'єкти в мережі. (див. Параграфи А28, А105)
- (w) Працівники (staff) – це фахівці, крім партнерів, включаючи будь-яких експертів, яких наймає фірма.
- (x) Система управління якістю (system of quality management) – система,

яку розробляє, впроваджує і використовує фірма для забезпечення обґрунтованої впевненості в тому, що:

- (i) фірма і її персонал виконують свої обов'язки відповідно до професійних стандартів, застосованих правових і нормативних вимог, а також виконують завдання відповідно до таких стандартів і вимог; і
- (ii) звіти із завдань, що надаються фірмою або партнерами із завдань, доречні в даних обставинах.

Вимоги

Застосування та дотримання відповідних вимог

- 17. Фірма повинна дотримуватися кожної вимоги цього МСУЯ, за винятком випадків, коли вимога є незастосовною для фірми через характер і обставини фірми або її завдань. (див. Параграф A29)
- 18. Особа (особи), на яку (яких) покладено кінцеву відповідальність та підзвітність за систему управління якістю фірми, та особа (особи), на яку (яких) покладено операційну відповідальність за систему управління якістю фірми, повинні мати розуміння цього МСУЯ, включаючи матеріали для застосування та інші пояснювальні матеріали, щоб розуміти ціль цього МСУЯ та належним чином застосовувати його вимоги.

Система управління якістю

- 19. Фірма повинна розробити, впровадити та використовувати систему управління якістю. При цьому фірма повинна використовувати професійне судження, беручи до уваги характер і обставини фірми і її завдань. Компонент управління та керівництва системи управління якістю створює середовище, яке підтримує розробку, впровадження та функціонування системи управління якістю. (див. параграфи A30–A31)

Відповідальність

- 20. Фірма повинна покласти: (див. параграфи A32–A35)
  - (a) кінцеву відповідальність та підзвітність за систему управління якістю на головного виконавчого директора фірми або керуючого партнера фірми (або особу зі схожими повноваженнями) або, якщо це застосовно, керуючу раду партнерів фірми (або орган зі схожими повноваженнями);
  - (b) операційну відповідальність за систему управління якістю;
  - (c) операційну відповідальність за конкретні аспекти системи управління

якістю, включаючи:

- (i) дотримання вимог незалежності; і (див. параграф А36)
- (ii) процес моніторингу та виправлення .

21. При розподілі ролей у параграфі 20, фірма повинна визначити, що фізична особа (особи): (див. параграф А37)
- (a) має відповідний досвід, знання, вплив і авторитет у фірмі, а також достатньо часу для виконання покладених на неї обов'язків; і (див. параграф А38)
  - (b) розуміє надану їй роль і те, що вона несе відповідальність за її виконання.
22. Фірма повинна визначити, що особа (особи), на яку (яких) покладено оперативну відповідальність за систему управління якістю, дотримання вимог незалежності та процес моніторингу та виправлення, має прямий зв'язок з особою (особами), на яку (яких) покладено кінцеву відповідальність та які підзвітні за систему управління якістю.

Процес оцінки ризиків фірми

23. Фірма повинна розробити і впровадити процес оцінки ризиків для встановлення цілей якості, ідентифікації та оцінювання ризиків якості, а також розробки та реалізації дій у відповідь на ризики якості. (див. параграфи А39–А41)
24. Фірма повинна встановити цілі якості, визначені цим МСУЯ, і будь-які додаткові цілі якості, які фірма вважає необхідними для досягнення цілей системи управління якістю. (див. параграфи А42–А44)
25. Фірма повинна виявляти та оцінювати ризики якості, щоб забезпечити основу для розробки та реалізації відповідних дій у відповідь. Для цього фірма повинна:
- (a) Отримати розуміння умов, подій, обставин, дій або бездіяльності, які можуть негативно вплинути на досягнення цілей якості, в тому числі: (див. параграфи А45–А47)
    - (i) що стосується характеру і обставин фірми, мова йде про ті, які стосуються:
      - a. складності та операційних характеристик фірми;
      - b. стратегічних та оперативних рішень та дій, бізнес-процесів

та бізнес-моделі фірми;

- c. характеристик та стилю управління керівництва;
- d. ресурсів фірми, включаючи ресурси, що надаються постачальниками послуг;
- e. законодавства, нормативних актів, професійних стандартів та середовища, в якому працює фірма; і
- f. коли мова йде про фірму, яка належить до мережі, характеру і обсягу вимог мережі та мережевих послуг, якщо такі є.

(ii) що стосується характеру та обставин виконуваних фірмою завдань, мова йде про ті, які стосуються:

- a. типів завдань, виконуваних фірмою, і звітів, які повинні бути випущені; і
- b. типів суб'єктів господарювання, для яких виконуються такі завдання.

(b) Взяти до уваги, як і в якій мірі умови, події, обставини, дії або бездіяльність, зазначені в параграфі 25 (a), можуть негативно вплинути на досягнення цілей якості. (див. параграф A48)

26. Фірма повинна розробити та впровадити дії у відповідь на ризики якості, щоб вони ґрунтувалися на причинах оцінки ризиків якості та враховували їх. Дії фірми у відповідь на ризики якості повинні також включати дії, зазначені в параграфі 34. (див. параграфи A49–A51)

27. Фірма повинна розробити політики або процедури, призначені для виявлення інформації, що вказує на необхідність встановлення додаткових цілей якості, додаткових або змінених ризиків якості або дій у відповідь у зв'язку зі змінами в характері і обставинах фірми або її завдань. Якщо така інформація виявлена, фірма повинна розглянути цю інформацію і, при необхідності: (див. параграфи A52–A53)

(a) встановити додаткові цілі якості або змінити додаткові цілі якості, які вже встановлені фірмою; (див. параграф A54)

(b) виявити та оцінити додаткові ризики якості, змінити ризики якості або провести переоцінку ризиків якості; або

(c) розробити та застосувати додаткові дії у відповідь або змінити дії у

відповідь.

Управління та керівництво

28. Фірма повинна встановити наступні цілі якості, які стосуються управління і керівництва фірми, що створює середовище, яке підтримує систему управління якістю:
- (a) Фірма демонструє відданість якості через культуру, що існує у всій фірмі, яка визнає і зміцнює: (див. параграф А55–А56)
    - (i) роль фірми в служінні суспільним інтересам шляхом послідовного виконання якісних завдань;
    - (ii) важливість професійної етики, цінностей і ставлення;
    - (iii) відповідальність всього персоналу за якість, що відноситься до виконання завдань або діяльності в рамках системи управління якістю, і за його очікувану поведінку; і
    - (iv) важливість якості в стратегічних рішеннях і діях фірми, включаючи фінансові та операційні пріоритети фірми.
  - (b) Керівництво несе відповідальність і підзвітне за якість. (див. параграф А57)
  - (c) Керівництво демонструє відданість якості своїми діями і поведінкою. (див. параграф А58)
  - (d) Організаційна структура і розподіл ролей, обов'язків і повноважень є належними для забезпечення розробки, впровадження та функціонування системи управління якістю фірми. (див. параграфи А32, А33, А35, А59)
  - (e) Планування потреби в ресурсах, включаючи фінансові ресурси, виділення, отримання та розподіл ресурсів здійснюється у спосіб, що співвідноситься з тим, наскільки фірма віддана якості. (див. параграфи А60–А61)

Відповідні етичні вимоги

29. Фірма повинна встановити наступні цілі якості, які стосуються виконання обов'язків згідно з відповідними етичними вимогами, включаючи ті, які пов'язані з незалежністю: (див. параграфи А62–А64, А66)
- (a) Фірма та її персонал:
    - (i) розуміють відповідні етичні вимоги, яким підпорядковується

фірма і завдання фірми; і (див. параграфи А22, А24)

- (ii) виконують свої обов'язки щодо відповідних етичних вимог, яким підпорядковується фірма і завдання фірми.
- (b) Інші сторони, включаючи мережу, мережеві фірми, окремі особи в мережі або мережевих фірмах або постачальники послуг, на яких поширюються відповідні етичні вимоги, яким підпорядковується фірма і завдання фірми:
  - (i) розуміють відповідні етичні вимоги, які до них застосовуються; і (див. параграфи А22, А24, А65)
  - (ii) виконують свої обов'язки щодо відповідних застосованих до них етичних вимог.

Прийняття та продовження відносин з клієнтами і конкретних завдань

30. Фірма повинна встановити наступні цілі якості, які стосуються прийняття і продовження відносин з клієнтами і конкретних завдань:
- (a) судження фірми про те, чи слід приймати або продовжувати відносини з клієнтом або конкретне завдання, є доречними, спираючись на:
    - (i) інформацію про характер і умови завдання, а також про чесність і етичні цінності клієнта (включаючи керівництво і, при необхідності, тих, кого наділено найвищими повноваженнями), достатню для обґрунтування таких суджень; і (див. параграфи А67–А71)
    - (ii) здатність фірми виконувати завдання відповідно до професійних стандартів і застосованих правових і нормативних вимог. (див. параграф А72)
  - (b) Фінансові та операційні пріоритети фірми не призводять до появи неправильних суджень про те, чи слід приймати або продовжувати відносини з клієнтом або конкретне завдання. (див. параграфи А73–А74)

Виконання завдання

31. Фірма повинна встановити наступні цілі якості, які стосуються виконання якісних завдань:
- (a) Команди із завдання розуміють і виконують свої обов'язки щодо в завдань, включаючи, у відповідних випадках, загальну відповідальність партнерів із завдання за управління завданнями і якісне їх виконання, а

також за їх достатню і належну участь протягом усього часу виконання завдання. (див. параграф А75)

- (b) Характер, строки та обсяг керівництва та нагляду за командами із завдання, а також перевірка виконаної роботи є обґрунтованими з огляду на характер і обставини завдань і ресурсів, виділених або наданих командам із завдання, а робота, яку виконують менш досвідчені члени команди із завдання, направляється, контролюється і перевіряється більш досвідченими членами команди із завдання. (див. параграфи А76–А77)
- (c) Команди із завдання демонструють відповідне професійне судження, і, коли це стосується типу завдання, професійний скептицизм. (див. параграф А78)
- (d) Проводяться консультації зі складних або спірних питань, і застосовуються узгоджені висновки. (див. параграфи А79–А81)
- (e) Розбіжності думок всередині команди із завдання або між командою із завдання і відповідальним за перевірку якості завдання або особами, які здійснюють діяльність в рамках системи управління якістю фірми, доводяться до відома фірми і вирішуються. (див. параграф А82)
- (f) Документація із завдання збирається своєчасно після дати подання звіту із завдання і належним чином зберігається для потреб фірми і дотримання законодавства, нормативних актів, відповідних етичних вимог або професійних стандартів. (див. параграфи А83–А85)

Ресурси

32. Фірма повинна встановити наступні цілі якості, які стосуються належного та своєчасного отримання, розробки, використання, підтримки, розподілу та призначення ресурсів, щоб забезпечити розробку, впровадження та функціонування системи управління якістю: (див. параграфи А86–А87)

Людські ресурси

- (a) Персонал наймають, розвивають, утримують, і він володіє компетенцією і можливостями для:
  - (i) послідовного виконання якісних завдань, включаючи володіння знаннями або досвідом у завданнях, які виконує фірма; або
  - (ii) виконання дій або несення відповідальності, пов'язаної з функціонуванням системи управління якістю фірми.

- (b) Персонал демонструє відданість якості своїми діями і поведінкою, розвиває і підтримує відповідну компетентність для виконання своїх функцій, а також несе відповідальність або отримує визнання шляхом надання своєчасної оцінки, винагороди, просування по службі та інших стимулів. (див. параграфи А91–А93)
- (c) Люди залучаються із зовнішніх джерел (тобто з мережі, іншої мережевої фірми або постачальника послуг), коли фірма не має достатнього або відповідного персоналу для забезпечення функціонування системи управління якістю фірми або виконання завдань. (див. параграф А94)
- (d) Для кожного завдання призначаються члени команди із завдання, включаючи партнера із завдання, які володіють відповідною компетенцією і можливостями, включаючи надання їм достатньо часу, для послідовного виконання якісних завдань. (див. параграфи А88–А89, А95–А97)
- (e) Для виконання робіт в рамках системи управління якістю призначаються особи, що володіють відповідною компетенцією і можливостями, включаючи наявність достатнього часу, для виконання таких робіт.

Технологічні ресурси

- (f) Відповідні технологічні ресурси отримуються або розробляються, впроваджуються, підтримуються і використовуються для забезпечення функціонування системи управління якістю фірми і виконання завдань. (див. параграфи А98–А101, А104)

Інтелектуальні ресурси

- (g) Відповідні інтелектуальні ресурси отримуються або розробляються, впроваджуються, підтримуються і використовуються для забезпечення функціонування системи управління якістю фірми і послідовного виконання якісних завдань, і такі інтелектуальні ресурси відповідають професійним стандартам та застосовним законодавчим і нормативним вимогам, де це застосовно. (див. параграфи А102–А104)

Постачальники послуг

- (h) Людські, технологічні або інтелектуальні ресурси постачальників послуг підходять для використання в системі управління якістю фірми

і при виконанні завдань з урахуванням цілей якості, які викладено в параграфі 32 (d), (e), (f) і (g). (див. параграфи A105–A108)

Інформація та комунікація

33. Фірма повинна встановити наступні цілі якості, які стосуються отримання, генерування або використання інформації, що стосується системи управління якістю, і своєчасної передачі інформації всередині фірми і зовнішнім сторонам для забезпечення розробки, впровадження та функціонування системи управління якістю: (див. параграф A109)

- (a) Інформаційна система ідентифікує, збирає, обробляє і підтримує актуальну і надійну інформацію, яка підтримує систему управління якістю, як з внутрішніх, так і з зовнішніх джерел. (див. параграфи A110–A111)
- (b) Культура фірми визнає і посилює відповідальність персоналу за обмін інформацією з фірмою і один з одним. (див. параграф A112)
- (c) Відбувається обмін належною та достовірною інформацією в усій фірмі і з командами із завдання, в тому числі: (див. параграф A112)
  - (i) інформація передається персоналу і командам із завдання, і характер, строки та обсяг інформації достатні для того, щоб вони могли розуміти і виконувати свої обов'язки, пов'язані з діями в рамках системи управління якістю або завдань; і
  - (ii) персонал і команди із завдання передають інформацію фірмі при виконанні дій в рамках системи управління якістю або завдань.
- (d) Відповідна та достовірна інформація передається зовнішнім сторонам, у тому числі:
  - (i) інформація передається фірмою в мережу фірми або постачальникам послуг, якщо такі є, дозволяючи мережі або постачальникам послуг виконувати свої обов'язки, пов'язані з вимогами мережі або наданими ними мережевими послугами або ресурсами; і (див. параграф A113)
  - (ii) інформація передається назовні, коли це передбачено законом, нормативними актами або професійними стандартами, або для підтримки розуміння системи управління якістю зовнішніми сторонами. (див. параграфи A114–A115)

Визначені дії у відповідь

34. При розробці та впровадженні дій у відповідь відповідно до параграфу 26, фірма повинна включати такі дії у відповідь: (див. параграф A116)
- (a) Фірма встановлює політики або процедури для:
    - (i) ідентифікації, оцінювання та реагування на загрози дотриманню відповідних етичних вимог; і (див. параграф A117)
    - (ii) ідентифікації, інформування, оцінювання та повідомлення інформації про будь-які порушення відповідних етичних вимог та своєчасне належне реагування на причини та наслідки порушень. (див. параграфи A118–A119)
  - (b) Фірма отримує, принаймні, щорічно, документальне підтвердження відповідності вимогам незалежності від усього персоналу, який згідно з відповідними етичними вимогами повинен бути незалежним.
  - (c) Фірма встановлює політики або процедури для отримання, розслідування та вирішення скарг і звинувачень про невиконання роботи відповідно до професійних стандартів, застосовних правових і нормативних вимог або недотримання політик або процедур фірми, встановлених відповідно до цього МСУЯ. (див. параграфи A120–A121)
  - (d) Фірма встановлює політики або процедури, що враховують обставини, коли:
    - (i) після прийняття або продовження відносин з клієнтом або конкретного завдання фірмі стає відома інформація, яка змусила б її відмовитися від відносин з клієнтом або конкретного завдання, якби ця інформація була відома до прийняття або продовження відносин з клієнтом або конкретного завдання; або (див. параграфи A122–A123)
    - (ii) фірма зобов'язана за законом або нормативними актами погодитись на відносини з клієнтом або конкретне завдання. (див. параграф A123)
  - (e) фірма встановлює політики або процедури, які: (див. параграфи A124–A126)
    - (i) вимагають повідомлення інформації тим, кого наділено найвищими повноваженнями, при проведенні аудиту фінансової звітності суб'єктів господарювання, цінні папери яких допущені до організованих торгів, про те, як система управління якістю

підтримує послідовне виконання якісних завдань з аудиту; (див. параграфи А127–А129)

- (ii) визначають, коли ще є доречним повідомлення інформації зовнішнім сторонам про систему управління якістю фірми; і (див. параграф А130)
  - (iii) визначають інформацію, яка має бути надана при комунікації з зовнішніми сторонами відповідно до параграфів 34(е)(і) і 34(е)(ii), включаючи характер, строки та обсяг, а також відповідну форму подання інформації. (див. Параграфи А131–А132)
- (f) Фірма встановлює політики або процедури, які стосуються перевірок якості завдань відповідно до МСУЯ 2, і вимагають перевірки якості завдання для:
- (i) аудитів фінансової звітності суб'єктів господарювання, цінні папери яких допущені до організованих торгів;
  - (ii) аудитів або інших завдань, для яких перевірка якості завдання вимагається законом або нормативними актами; і (див. Параграф А133)
  - (iii) аудитів або інших завдань, щодо яких фірма визначає, що перевірка якості завдання є належною дією у відповідь на один або декілька ризиків якості. (див. Параграфи А134-А137)

Процес моніторингу та виправлення

35. Фірма повинна встановити процес моніторингу та виправлення, щоб: (див. параграф А138)
- (a) надавати актуальну, достовірну та своєчасну інформацію про розробку, впровадження та функціонування системи управління якістю.
  - (b) вживати відповідних заходів для реагування на ідентифіковані недоліки таким чином, щоб недоліки були виправлені вчасно.

Розробка та проведення заходів з моніторингу

36. Фірма повинна розробити і проводити заходи з моніторингу, щоб забезпечити основу для ідентифікації недоліків.
37. При визначенні характеру, строків та обсягу заходів з моніторингу, фірма повинна брати до уваги: (див. параграфи А139–А142)

- (a) обґрунтування оцінок ризиків якості;
- (b) структуру дій у відповідь;
- (c) структуру процесу оцінки ризиків фірми, а також процесу моніторингу та виправлення; (див. параграфи А143–А144)
- (d) зміни в системі управління якістю; (див. параграф А145)
- (e) результати попередніх заходів з моніторингу, чи продовжують попередні заходи з моніторингу бути доречними для оцінки системи управління якістю фірми, і чи були ефективними виправні дії щодо раніше ідентифікованих недоліків; і (див. параграфи А146–А147)
- (f) іншу доречну інформацію, включаючи скарги та звинувачення про невиконання роботи відповідно до професійних стандартів і застосовних правових і нормативних вимог або недотримання політик або процедур фірми, встановлених відповідно до цього МСУЯ, інформацію від зовнішніх інспектувань та інформацію від постачальників послуг. (див. параграфи А148–А150)

38. Фірма повинна включити інспектування виконаних завдань у свою діяльність з моніторингу і повинна визначити, які завдання і яких партнерів із завдання слід обирати. При цьому фірма повинна: (див. параграфи А141, А151–А154)

- (a) взяти до уваги положення, викладені в параграфі 37;
- (b) розглянути характер, строки та обсяг інших заходів з моніторингу, що проводяться фірмою, а також завдання та партнерів із завдання, що підпадають під дію таких заходів з моніторингу; і
- (c) вибрати принаймні одне завершене завдання для кожного партнера із завдання на циклічній основі, визначеній фірмою.

39. Фірма повинна розробити політики або процедури, які:

- (a) вимагають того, щоб особи, які здійснюють заходи з моніторингу, володіли компетенцією і можливостями, включаючи достатній час, для ефективного виконання заходів з моніторингу; і
- (b) розглядають питання об'єктивності осіб, які здійснюють заходи з моніторингу. Такі політики або процедури повинні забороняти членам команди із завдання або відповідальним за перевірку якості завдання виконувати будь-які інспектування цього завдання. (див. параграфи А155–А156)

Оцінка фіндингів та ідентифікація недоліків

40. Фірма повинна оцінити фіндинги, щоб визначити, чи існують недоліки, в тому числі в процесі моніторингу та виправлення. (див. параграфи А157–А162)

Оцінка ідентифікованих недоліків

41. Фірма повинна оцінити серйозність і всеохоплюваність ідентифікованих недоліків шляхом: (див. параграфи А161, А163–А164)
- (а) Дослідження першопричин ідентифікованих недоліків. При визначенні характеру, строків та обсягу процедур, щоб виявити першопричину (першопричини), фірма повинна враховувати характер ідентифікованих недоліків і їхню можливу серйозність. (див. параграфи А165–А169)
  - (б) Оцінки впливу ідентифікованих недоліків, окремо і в сукупності, на систему управління якістю.

Реагування на ідентифіковані недоліки

42. Фірма повинна розробити і впровадити виправні дії для реагування на ідентифіковані недоліки, які відповідають результатам аналізу першопричин. (див. параграфи А170–А172)
43. Особа (особи), на яку (яких) покладено операційну відповідальність за процес моніторингу та виправлення, має оцінити, чи виправні дії:
- (а) є належним чином розроблені для реагування на ідентифіковані недоліки і пов'язані з ними першопричини і визначення того, що вони були реалізовані; і
  - (б) впроваджені для реагування на раніше ідентифіковані недоліки, є ефективними.
44. Якщо оцінка показує, що виправні дії не розроблені і не реалізовані належним чином або є неефективними, особа (особи), на яку (яких) покладено операційну відповідальність за процес моніторингу та виправлення, повинна вжити відповідних дій, щоб визначити, що виправні дії змінено таким чином, щоб вони були ефективними.

Фіндинги по конкретному завданню

45. Фірма повинна реагувати на обставини, коли фіндинги вказують на те, що існує (існують) завдання, для якого (яких) необхідні процедури були пропущені під час виконання завдання (завдань), або наданий звіт може бути

неналежним. Захід реагування фірми повинен включати: (див. параграф A173)

- (а) вжиття належних заходів для дотримання відповідних професійних стандартів і застосовних правових і нормативних вимог; і
- (б) коли звіт вважається неналежним, слід розглянути наслідки і вжити відповідних заходів, в тому числі розглянути питання про отримання юридичної консультації.

Постійний процес передачі інформації, пов'язаний з моніторингом і виправленням

46. Особа (особи), на яку (яких) покладено оперативну відповідальність за процес моніторингу та виправлення, має своєчасно повідомляти особі (особам), на яку (яких) покладено кінцеву відповідальність та підзвітність за систему управління якістю, та особі (особам), на яку (яких) покладено операційну відповідальність за систему управління якістю: (див. параграф A174)

- (а) опис здійснених заходів з моніторингу;
- (б) ідентифіковані недоліки, включаючи серйозність і всеохоплюваність таких недоліків; і
- (с) виправні дії щодо реагування на ідентифіковані недоліки.

47. Фірма повинна повідомляти про питання, описані в параграфі 46, командам із завдань та іншим особам, яким доручено діяльність в рамках системи управління якістю, щоб вони могли вживати оперативні та належні заходи відповідно до своїх обов'язків.

Вимоги мережі або мережеві послуги

48. Коли фірма належить до мережі, фірма повинна розуміти, коли це застосовно: (див. параграфи A19, A175)

- (а) вимоги, встановлені мережею щодо системи управління якістю фірми, включаючи вимоги до фірми щодо впровадження або використання ресурсів або послуг, розроблених або наданих іншим чином мережею або через неї (тобто вимоги мережі);
- (б) будь-які послуги або ресурси, що надаються мережею, які фірма вибирає для впровадження або використання при розробці, впровадженні або використанні системи управління якістю фірми (тобто мережеві послуги); і
- (с) відповідальність фірми за будь-які дії, необхідні для реалізації вимог мережі або використання мережевих послуг. (див. параграф A176)

Фірма лишається відповідальною за свою систему управління якістю, включаючи професійні судження, зроблені при розробці, впровадженні та функціонуванні системи управління якістю. Фірма не повинна допускати, щоб дотримання вимог мережі або використання мережевих послуг суперечило вимогам цього МСУЯ. (див. параграф А177)

49. Грунтуючись на розумінні, отриманому згідно з параграфом 48, фірма повинна:
- (a) визначити, яким чином вимоги мережі або мережеві послуги відповідають системі управління якістю фірми і враховуються в ній, в тому числі яким чином вони повинні бути реалізовані; і (див. параграф А178)
  - (b) оцінити, чи повинні і, якщо так, то яким чином, вимоги мережі або мережеві послуги бути адаптовані або доповнені фірмою, щоб бути придатними для використання в її системі управління якістю. (див. параграфи А179–А180)

Заходи з моніторингу, що проводяться мережею щодо системи управління якістю фірми

50. В обставинах, коли мережа здійснює заходи з моніторингу, що відносяться до системи управління якістю фірми, фірма повинна:
- (a) визначити вплив заходів з моніторингу, здійснюваних мережею, на характер, строки та обсяг заходів фірми з моніторингу, здійснюваних відповідно до параграфів 36-38;
  - (b) визначити обов'язки фірми щодо заходів з моніторингу, включаючи будь-які пов'язані з цим дії фірми; і
  - (c) в рамках оцінки фіндингів та виявлення недоліків у параграфі 40, своєчасно отримати результати заходів з моніторингу від мережі. (див. параграф А181)

Заходи з моніторингу, здійснювані мережею у всіх мережевих фірмах

51. Фірма повинна:
- (a) розуміти загальний обсяг заходів з моніторингу, що проводяться мережею у всіх мережевих фірмах, включаючи заходи з моніторингу для визначення того, що вимоги мережі були належним чином реалізовані у всіх мережевих фірмах, і як мережа буде повідомляти результати своїх заходів з моніторингу фірми;

- (b) не рідше одного разу на рік отримувати від мережі інформацію про загальні результати заходів мережі з моніторингу серед мережевих фірм, якщо це застосовно, і: (див. параграф A182–A184)
  - (i) передавати інформацію командам із завдання та іншим особам, яким доручено діяльність в рамках системи управління якістю, в залежності від обставин, щоб вони могли вжити оперативні та належні заходи відповідно до своїх обов'язків; і
  - (ii) розглядати вплив інформації на систему управління якістю фірми.

Недоліки в вимогах мережі або мережевих послугах, виявлені фірмою

52. Якщо фірма виявляє недоліки в вимогах мережі або мережевих послугах, фірма повинна: (див. параграф A185)
- (a) передати в мережу відповідну інформацію про ідентифікований недолік; і
  - (b) відповідно до параграфу 42 розробити та впровадити виправні дії для реагування на наслідки ідентифікованого недоліку в вимогах мережі або мережевих послугах. (див. параграф A186)

Оцінка системи управління якістю

53. Особа (особи), на яку (яких) покладено кінцеву відповідальність і підзвітність за систему управління якістю, повинна від імені фірми оцінити систему управління якістю. Оцінка повинна проводитися у певний момент часу і не рідше одного разу на рік. (див. параграфи A187–A189)
54. На підставі оцінки особа (особи), на яку (яких) покладено кінцеву відповідальність та підзвітність за систему управління якістю, має зробити від імені фірми один з нижчезазначених висновків: (див. параграфи A190, A195)
- (a) система управління якістю забезпечує фірмі обґрунтовану впевненість у тому, що цілі системи управління якістю досягаються; (див. параграф A191)
  - (b) за винятком питань, пов'язаних з ідентифікованими недоліками, які мають серйозний, але не всеохоплюючий вплив на розробку, впровадження та функціонування системи управління якістю, система управління якістю надає фірмі обґрунтовану впевненість у тому, що цілі системи управління якістю досягаються; або (див. параграф A192)

- (c) система управління якістю не дає фірмі обґрунтованої впевненості в тому, що цілі системи управління якістю досягаються. (див. параграфи A192–A194)
55. Якщо особа (особи), на яку (яких) покладено кінцеву відповідальність і підзвітність за систему управління якістю, приходить до висновку, описаного в параграфі 54(b) або 54(c), фірма повинна: (див. параграф A196)
- (a) вжити оперативні та належні заходи; і
  - (b) передати інформацію:
    - (i) команді із завдання та іншим особам, яким доручено діяльність в рамках системи управління якістю, в тій мірі, в якій це стосується їхніх обов'язків; і (див. параграф A197)
    - (ii) зовнішніми сторонами відповідно до політик або процедур фірми, передбачених параграфом 34 (e). (див. параграф A198)
56. Фірма повинна проводити періодичні оцінки діяльності особи (осіб), на яку (яких) покладено кінцеву відповідальність та підзвітність за систему управління якістю, та особи (осіб), на яку (яких) покладено операційну відповідальність за систему управління якістю. При цьому фірма повинна враховувати оцінку системи управління якістю. (див. параграфи A199–A201)

Документація

57. Фірма повинна підготувати документацію про свою систему управління якістю, достатню для: (див. параграфи A202–A204)
- (a) підтримки послідовного розуміння системи управління якістю персоналом, включаючи розуміння їхніх ролей та обов'язків щодо системи управління якістю та виконання завдань;
  - (b) підтримки послідовного впровадження та функціонування дій у відповідь на ризики якості; і
  - (c) надання доказів розробки, впровадження та функціонування дій у відповідь, щоб підтримати оцінку системи управління якістю особою (особами), на яку (яких) покладено кінцеву відповідальність та підзвітність за систему управління якістю.
58. При підготовці документації фірма повинна включити до неї:
- (a) визначення особи (осіб), на яку (яких) покладено кінцеву відповідальність та підзвітність за систему управління якістю, а також операційну відповідальність за систему управління якістю;

- (b) цілі якості фірми та ризики якості; (див. параграф А205)
  - (c) опис дій у відповідь і того, як такі дії фірми відповідають на ризики якості;
  - (d) що стосується процесу моніторингу та виправлення:
    - (i) докази проведених заходів з моніторингу;
    - (ii) оцінку фіндингів, а також ідентифіковані недоліки і пов'язані з ними першопричини;
    - (iii) виправні дії для реагування на ідентифіковані недоліки та оцінку розробки та здійснення таких виправних дій; і
    - (iv) повідомлення інформації про моніторинг та виправлення; і
  - (e) підставу для висновку, зробленого відповідно до параграфу 54.
59. Фірма повинна задокументувати питання, зазначені в параграфі 58, в тій мірі, в якій вони стосуються вимог мережі або мережевих послуг та оцінити вимоги мережі або мережеві послуги відповідно до параграфу 49(b). (див. параграф А206)
60. Фірма повинна встановити період часу для зберігання документації по системі управління якістю, достатній для того, щоб фірма могла контролювати розробку, впровадження і функціонування системи управління якістю фірми, або протягом більш тривалого періоду, якщо це передбачено законом або нормативними актами.

***

Матеріали для застосування та інші пояснювальні матеріали

Сфера застосування цього МСУЯ (див. параграфи 3-4)

A1. Інші положення РМСАНВ, в тому числі МСЗО 2400 (переглянутий)⁵ і МСЗНВ 3000 (переглянутий),⁶ також встановлюють вимоги до партнера із завдання для управління якістю на рівні завдання.

A2. Кодекс РМСЕБ ⁷містить вимоги та матеріали для застосування для

---

⁵ Міжнародний стандарт завдань з огляду (МСЗО) 2400 (переглянутий), «Завдання з огляду історичної фінансової звітності»

⁶ Міжнародний стандарт завдань з надання впевненості (МСЗНВ) 3000 (переглянутий), «Завдання з надання впевненості, що не є аудитом чи оглядом історичної фінансової інформації»

⁷ «Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності)» Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ)

професійних бухгалтерів, які дозволяють професійним бухгалтерам реалізовувати свою відповідальність діяти в суспільних інтересах. Як зазначено в параграфі 15, в контексті виконання завдань, як описано в цьому МСУЯ, послідовне виконання якісних завдань є частиною відповідальності професійного бухгалтера діяти в суспільних інтересах.

Система управління якістю фірми (див. параграфи 6-9)

- A3. Фірма може використовувати різну термінологію або структури для опису компонентів своєї системи управління якістю.
- A4. Приклади взаємопов'язаного характеру компонентів включають наступне:
- Процес оцінки ризиків фірми визначає процес, якому фірма повинна слідувати при впровадженні ризик-орієнтованого підходу у всій системі управління якістю.
  - Компонент управління та керівництва створює середовище, яке підтримує систему управління якістю.
  - Компоненти ресурсів, а також інформації та комунікації забезпечують розробку, впровадження та функціонування системи управління якістю.
  - Процес моніторингу та виправлення– це процес, призначений для моніторингу всієї системи управління якістю. Результати процесу моніторингу та виправлення надають інформацію, що має відношення до процесу оцінки ризиків фірми.
  - Можуть існувати взаємозв'язки між конкретними питаннями, наприклад, певні аспекти відповідних етичних вимог мають відношення до прийняття і продовження відносин з клієнтами і конкретних завдань.
- A5. Обґрунтована впевненість досягається тоді, коли система управління якістю знижує до прийнятно низького рівня ризик того, що цілі, зазначені в параграфі 14(a) і (b), не будуть досягнуті. Обґрунтована впевненість не є абсолютним рівнем впевненості, оскільки існують обмеження, властиві для системи управління якістю. Такі обмеження включають в себе те, що людське судження при прийнятті рішень може бути помилковим, і що збої в системі управління якістю фірми можуть виникати, наприклад, через людську помилку, поведінку або збої в додатках інформаційних технологій (ІТ).

Статус цього МСУЯ (див. параграф 12)

- A6. Ціль цього МСУЯ забезпечує контекст, в якому встановлюються вимоги цього МСУЯ, встановлює бажаний результат впровадження цього МСУЯ і

призначена для того, щоб допомогти фірмі зрозуміти те, що потрібно досягнути, і, при необхідності, відповідні засоби, з допомогою яких це можливо.

- A7. Вимоги цього МСУЯ викладено із застосуванням слова «повинен».
- A8. Там, де це необхідно, матеріали для застосування та інші пояснювальні матеріали містять додаткові роз'яснення вимог та керівництво щодо їх виконання. Зокрема:
- точніше пояснюють, що означає або що охоплює та чи інша вимога; і
  - включають приклади, що ілюструють, яким чином можуть застосовуватися вимоги.

Хоча таке керівництво саме по собі не накладає жодних вимог, воно стосується належного застосування вимог. Матеріали до застосування та інші пояснювальні матеріали можуть також містити довідкову інформацію з питань, що розглядаються в цьому МСУЯ. Там, де це доречно, в матеріали до застосування та інші пояснювальні матеріали включені додаткові міркування, характерні для аудиторських організацій державного сектора. Ці додаткові міркування допомагають у застосуванні вимог цього МСУЯ. Однак вони не обмежують і не зменшують відповідальність фірми за застосування і дотримання вимог цього МСУЯ.

- A9. Цей МСУЯ містить у розділі «Визначення» опис значення певних термінів для цілей цього МСУЯ. Ці визначення надаються для полегшення послідовного застосування та тлумачення цього МСУЯ; при цьому такі визначення не змінюють ті визначення, які можуть встановлюватись в законодавчому, нормативному акті чи іншому документі для інших цілей. Глосарій термінів, які стосуються міжнародних стандартів, виданих РМСАНВ як *«Міжнародні стандарти управління якістю, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг»*, опублікованих МФБ, включає також терміни, визначені в цьому МСУЯ. Для полегшення загального й послідовного тлумачення та перекладу в Глосарії наведено також інші терміни, що зустрічаються в цьому МСУЯ.

Визначення

Недолік (див. параграф 16(a))

- A10. Фірма виявляє недоліки шляхом оцінки фіндингів. Недолік може бути виявленим в результаті оцінки фіндингу чи комбінації фіндингів.
- A11. Коли недолік виявляється в результаті того, що ризик якості або комбінація

ризиків якості не були ідентифіковані або належним чином оцінені, дії у відповідь на такий ризик(и) також можуть бути взагалі відсутні або не бути належним чином розроблені або впроваджені.

A12. Інші аспекти системи управління якістю складаються з вимог, викладених у цьому МСУЯ:

- розподіл обов'язків (параграфи 20-22);
- процес оцінки ризиків фірми;
- процес моніторингу та виправлення; і
- оцінка системи управління якістю.

Приклади недоліків, пов'язаних з іншими аспектами системи управління якістю

- Процес оцінки ризиків фірми не дозволяє виявити інформацію, що вказує на зміни в характері і обставинах фірми і її завдань, а також на необхідність встановлення додаткових цілей якості або зміни ризиків якості або дій у відповідь.
- Процес моніторингу та виправлення фірми не розроблений чи не впроваджений таким чином, щоб:
  - Надати доречну, достовірну та своєчасну інформацію про розробку, впровадження та функціонування системи управління якістю.
  - Дозволити фірмі вчиняти відповідні дії для реагування на ідентифіковані недоліки таким чином, щоб недоліки виправлялися своєчасно.
- Особа (особи), на яку (яких) покладено кінцеву відповідальність та підзвітність за систему управління якістю, не проводить щорічну оцінку системи управління якістю.

Команда із завдання (див. параграф 16 (f))

A13. МСА 220 (переглянутий) ⁸містить рекомендації щодо застосування визначення команди із завдання в контексті аудиту фінансової звітності.

Зовнішні інспектування (див. параграф 16 (g))

---

⁸ МСА 220 (переглянутий), параграфи A15-A25

A14. За деяких обставин зовнішній наглядовий орган може проводити інші види інспектувань, наприклад тематичні перевірки, в яких основна увага приділяється, для окремих фірм, конкретним аспектам аудиторських завдань або загально-фірмовій практиці.

Файндинги (див. параграф 16 (h))

A15. В рамках накопичення результатів моніторингової діяльності, зовнішніх інспектувань та інших відповідних джерел фірма може виявити інші спостереження щодо системи управління якістю фірми, такі як позитивні результати або можливості для фірми щодо поліпшення або подальшого вдосконалення системи управління якістю. Параграф A158 пояснює, як інші спостереження можуть бути використані фірмою в системі управління якістю.

A16. У параграфі A148 наводяться приклади інформації з інших відповідних джерел.

A17. Заходи з моніторингу включають моніторинг на рівні завдання, такий як інспектування завдань. Крім того, зовнішні інспектування та інші відповідні джерела можуть включати інформацію, що стосується конкретних завдань. В результаті інформація про розробку, впровадження та функціонування системи управління якістю включає файндинги на рівні завдання, які можуть вказувати на файндинги, що стосуються системи управління якістю.

Фірма (див. параграф 16 (i))

A18. Визначення терміну «фірма» у відповідних етичних вимогах може відрізнитися від визначення, яке наведено в цьому МСУЯ.

Мережа (див. параграф 16 (l), 48)

A19. Мережі та фірми всередині мережі можуть мати різну структуру. Наприклад, в контексті системи управління якістю фірми:

- мережа може встановлювати вимоги до фірми, пов'язані з її системою управління якістю, або надавати послуги, які використовуються фірмою в її системі управління якістю або при виконанні завдань;
- інші фірми в мережі можуть надавати послуги (наприклад, ресурси), які використовуються фірмою в її системі управління якістю або при виконанні завдань; або
- інші структури або суб'єкти господарювання в рамках мережі можуть встановлювати вимоги до фірми, пов'язані з її системою управління якістю, або надавати послуги.

Для цілей цього МСУЯ будь-які вимоги мережі або мережеві послуги, які отримані від мережі, іншої фірми в мережі або іншої структури або суб'єкта господарювання в мережі, вважаються «вимогами мережі або мережевими послугами».

Персонал (див. параграф 16 (n))

- A20. На додаток до персоналу (тобто фізичних осіб у фірмі) фірма може використовувати осіб, зовнішніх по відношенню до фірми, для виконання дій в системі управління якістю або при виконанні завдань. Наприклад, до осіб, зовнішніх по відношенню до фірми, можуть належати особи з інших мережевих фірм (наприклад, особи, які працюють в центрі надання послуг мережевої фірми) або особи, яких найняв постачальник послуг (наприклад, аудитор компонента з іншої фірми, що не входить в мережу фірми).
- A21. До числа персоналу також входять партнери і співробітники інших структур фірми, таких як центр надання послуг у фірмі.

Відповідні етичні вимоги (див. параграфи 16 (t), 29)

- A22. Відповідні етичні вимоги, застосовні в контексті системи управління якістю, можуть варіюватися в залежності від характеру і обставин фірми та її завдань. Термін «професійний бухгалтер» може бути визначено у відповідних етичних вимогах. Наприклад, Кодекс РМСЕБ має визначення терміну «професійний бухгалтер» і додатково роз'яснює сферу застосування положень у Кодексі РМСЕБ, які застосовуються до окремих професійних бухгалтерів, які займаються публічною практикою, та їхніх фірм.
- A23. Кодекс РМСЕБ регулює обставини, коли закон або нормативні акти не дозволяють професійному бухгалтеру дотримуватися певних частин Кодексу РМСЕБ. У ньому також визнається, що в законодавстві або нормативних актах деяких юрисдикцій можуть бути положення, які відрізняються від положень Кодексу РМСЕБ або виходять за їхні рамки, і що професійні бухгалтери в цих юрисдикціях повинні знати про ці відмінності і дотримуватися більш суворих положень, якщо це не заборонено законом або нормативними актами.
- A24. Різні положення відповідних етичних вимог можуть застосовуватися тільки до окремих осіб в контексті виконання завдань, а не до самої фірми. Наприклад:
- Частина 2 Кодексу РМСЕБ застосовується для професійних бухгалтерів, які займаються публічною практикою, коли вони здійснюють професійну діяльність відповідно до своїх відносин з

фірмою, будь-то в якості підрядника, співробітника або власника, і може мати значення в контексті виконання завдань.

- Певні вимоги в Частинах 3 і 4 Кодексу РМСЕБ також застосовуються до осіб, які є професійними бухгалтерами, які займаються публічною практикою, коли вони здійснюють професійну діяльність для клієнтів.

Дотримання таких етичних вимог окремими особами, можливо, має бути розглянуто системою управління якістю фірми.

Приклад відповідних етичних вимог, які застосовні тільки до окремих осіб, а не до фірми, і які стосуються виконання завдань

Частина 2 Кодексу РМСЕБ стосується тиску щодо порушення основоположних принципів і включає вимоги про те, що фізична особа не повинна:

- дозволити тиск з боку інших осіб результатом якого буде порушення дотримання основоположних принципів; або
- чинити тиск на інших осіб, про який бухгалтер знає або має підстави вважати, що це призведе до порушення іншими особами основоположних принципів.

Наприклад, можуть виникнути обставини, коли при виконанні завдання людина вважає, що партнер із завдання або інший старший член команди із завдання чинили на нього тиск, щоб він порушив основоположні принципи.

Дія у відповідь (див. параграф 16 (у))

- A25. Політики реалізуються за допомогою дій персоналу та інших осіб, чії дії підпадають під дію політик (включаючи команди із завдання), або за допомогою їх утримання від дій, які суперечили б політикам фірми.
- A26. Процедури можуть обов'язково вимагатися офіційною документацією або іншими повідомленнями, або можуть бути результатом поведінки, яка не є обов'язковою, а скоріше обумовлена культурою фірми. Процедури можуть бути застосовані за допомогою дій, дозволених ІТ-додатками, або інших аспектів ІТ-середовища фірми.
- A27. Якщо фірма використовує зовнішніх по відношенню до фірми осіб в системі управління якістю або при виконанні завдань, фірмі може бути потрібно розробити різні політики або процедури для розгляду дій цих осіб. МСА 220 (переглянутий)⁹ містить рекомендації в тих випадках, коли фірмі може

⁹ МСА 220 (переглянутий), параграфи А23-А25

знадобитися розробити різні політики або процедури для розгляду дій осіб, зовнішніх по відношенню до фірми, в контексті аудиту фінансової звітності.

Постачальник послуг (див. параграфи 16(v))

A28. До постачальників послуг відносяться аудитори компонентів з інших фірм, що не входять в мережу фірми.

Застосування та дотримання відповідних вимог (див. параграф 17)

A29. *Приклади випадків, коли вимога цього МСУЯ може не мати відношення до фірми*

- Фірма є єдиним практикуючим фахівцем. Наприклад, вимоги, що стосуються організаційної структури і розподілу ролей, обов'язків і повноважень всередині фірми, керівництва, нагляду та перевірки, а також усунення розбіжностей думок, можуть бути недоречними.
- Фірма виконує тільки ті завдання, які є завданнями з надання супутніх послуг. Наприклад, якщо фірма не повинна зберігати незалежність при виконанні завдань з надання супутніх послуг, вимога про отримання документального підтвердження відповідності вимогам незалежності від усього персоналу не буде доречною.

Система управління якістю

Розробка, впровадження та функціонування системи управління якістю (див. параграф 19)

A30. Управління якістю не є окремою функцією фірми; це інтеграція культури, що демонструє відданість якості, зі стратегією, операційною діяльністю і бізнес-процесами фірми. В результаті, комплексна розробка системи управління якістю, операційної діяльності та бізнес-процесів фірми може сприяти гармонійному підходу до управління фірмою та підвищенню ефективності управління якістю.

A31. Якість професійних суджень, що виносяться фірмою, ймовірно, підвищиться, коли особи, які виносять такі судження, демонструють допитливість розуму, що, в свою чергу, включає:

- дослідження джерела, актуальності та достатності отриманої інформації про систему управління якістю, включаючи інформацію, що відноситься до характеру і обставин фірми та її завдань; і
- відкритість та уважність до необхідності подальшого дослідження або інших дій.

Відповідальність (див. параграфи 20-21, 28 (d))

- A32. Компонент управління і керівництва включає в себе ціль якості, що полягає в забезпеченні фірмою організаційної структури і розподілу ролей, обов'язків і повноважень, які є належними для забезпечення розробки, впровадження та функціонування системи управління якістю фірми.
- A33. Незважаючи на розподіл обов'язків, пов'язаних з системою управління якістю відповідно до параграфу 20, фірма залишається в кінцевому рахунку відповідальною за систему управління якістю і покладання відповідальності на окремих осіб за покладені на них ролі. Наприклад, відповідно до параграфів 53 і 54, хоча фірма доручає оцінку системи управління якістю і висновок по ній особі (особам), на яку (яких) покладено кінцеву відповідальність і підзвітність за систему управління якістю, фірма несе відповідальність за оцінку і висновок.
- A34. Особа (особи), на яку (яких) покладено відповідальність за питання, зазначені в параграфі 20, зазвичай є партнером фірми, аби вона мала певний вплив і повноваження всередині фірми, як того вимагає параграф 21. Однак, виходячи з правової структури фірми, можуть виникнути обставини, коли фізична особа (особи) може не бути партнером фірми, але фізична особа (особи) має відповідний вплив і повноваження у фірмі для виконання покладеної на неї ролі через офіційні домовленості, досягнуті фірмою або мережею фірми.
- A35. Те, як фірма розподіляє ролі, обов'язки і повноваження всередині фірми, може варіюватися, і за законом або нормативними актами перед фірмою можуть ставитись певні вимоги, які впливають на структуру керівництва і управління або на покладені на них обов'язки. Особа (особи), на яку (яких) покладено відповідальність за питання, зазначені у параграфі 20, може додатково призначати ролі, процедури, завдання або дії іншим особам, щоб допомогти собі у виконанні своїх обов'язків. Однак особа (особи), на яку (яких) покладено відповідальність за питання, зазначені у параграфі 20, залишається відповідальною та підзвітною за покладені на неї обов'язки.

Приклад масштабованості, що демонструє те, як можна розподіляти ролі та обов'язки

- У випадку з фірмою, що має менш складну структуру, остаточна відповідальність і підзвітність за систему управління якістю можуть бути покладені на одного керуючого партнера, що несе одноосібну відповідальність за нагляд за фірмою. Ця особа може також взяти на

себе відповідальність за всі аспекти системи управління якістю, включаючи операційну відповідальність за систему управління якістю, дотримання вимог незалежності та процес моніторингу та виправлення.

- У випадку з фірмою, що має більш складну структуру, може бути кілька рівнів керівництва, які відображають організаційну структуру фірми, і фірма може мати незалежний керівний орган, який здійснює невиконавчий нагляд за фірмою, до складу якого можуть входити зовнішні особи. Крім того, фірма може покласти операційну відповідальність за конкретні аспекти системи управління якістю крім тих, які передбачені параграфом 20 (с), такі як оперативна відповідальність за дотримання етичних вимог або оперативна відповідальність за управління лінією послуг.

- A36. Дотримання вимог незалежності є необхідним для проведення аудитів або оглядів фінансової звітності або інших завдань з надання впевненості та очікується зацікавленими сторонами, які будуть покладатися на звіти фірми. Особа (особи), на яку (яких) покладено оперативну відповідальність за дотримання вимог незалежності, зазвичай відповідає за нагляд за всіма питаннями, пов'язаними з незалежністю, щоб фірма розробила і впровадила надійний і послідовний підхід до виконання вимог незалежності.
- A37. Закон, нормативні акти або професійні стандарти можуть встановлювати додаткові вимоги до особи, на яку покладено відповідальність за питання, передбачені параграфом 20, такі як вимоги до професійного ліцензування, професійної освіти або безперервного професійного розвитку.
- A38. Відповідний досвід і знання для особи (осіб), на яку (яких) покладено операційну відповідальність за систему управління якістю, зазвичай включають розуміння стратегічних рішень і дій фірми, а також досвід ведення бізнес операцій фірми.

Процес оцінки ризиків фірми (див. параграф 23)

- A39. Те, як фірма розробляє процес оцінки ризиків фірми, може залежати від характеру і обставин фірми, в тому числі від того, яку структуру має фірма і як вона організована.

Приклади масштабованості, що демонструють, як процес оцінки ризиків фірми може відрізнятись

- У випадку з фірмою, що має менш складну структуру, особа (особи), на яку (яких) покладено операційну відповідальність за систему управління якістю, може мати достатнє уявлення про фірму та її завдання, щоб провести процес оцінки ризиків. Крім того, документація щодо цілей якості та ризиків якості, а також дій у відповідь може бути менш обширною, ніж для фірми з більш складною структурою (наприклад, це може бути зазначено в одному документі).
- У випадку з фірмою, що має більш складну структуру може існувати формалізований процес оцінки ризиків, в якому беруть участь кілька людей і оцінюється багато видів діяльності. Процес може бути централізованим (наприклад, цілі якості та ризики якості, а також дії у відповідь встановлюються централізовано для всіх бізнес-підрозділів, функцій і ліній послуг) або децентралізованим (наприклад, цілі якості та ризики якості, а також дії у відповідь встановлюються на рівні бізнес-підрозділу, функції або лінії послуг, при цьому результати об'єднуються на рівні фірми). Мережа фірми може також забезпечити фірму цілями якості та ризиками якості, а також діями у відповідь, які потрібно додати в систему управління якістю фірми.

A40. Процес встановлення цілей якості, ідентифікації та оцінювання ризиків якості, а також розробки та реалізації дій у відповідь є повторюваним, і вимоги цього МСУЯ не можуть бути досягнуті лінійним чином. Наприклад:

- При ідентифікації та оцінюванні ризиків якості, фірма може визначити, що необхідно встановити додаткову ціль (цілі) якості.
- При розробці та впровадженні відповідних дій у відповідь фірма може визначити, що ризик якості не було ідентифіковано та оцінено.

A41. Джерела інформації, які дозволяють фірмі встановлювати цілі якості, виявляти і оцінювати ризики якості, а також розробляти і впроваджувати дії у відповідь, є частиною компонента інформації-та комунікації фірми і включають:

- результати процесу моніторингу та виправлення фірми (див. параграфи 42 і A171).
- інформацію від мережі або постачальників послуг, включаючи:
  - інформацію про вимоги мережі або мережеві послуги (див. параграф 48); і
  - іншу інформацію з мережі, включаючи інформацію про

результати діяльності з моніторингу, що проводиться мережею у всіх мережевих фірмах (див. параграфи 50-51).

Інша інформація, як внутрішня, так і зовнішня, також може бути доречною для процесу оцінки ризиків фірми, наприклад:

- Інформація, що стосується скарг і звинувачень про невиконання роботи відповідно до професійних стандартів, застосовних правових і нормативних вимог, або недотримання політик або процедур фірми, встановлених відповідно до цього МСУЯ.
- Результати зовнішніх інспектувань.
- Інформація від регулюючих органів про суб'єкти господарювання, для яких фірма виконує завдання, що дається фірмі, наприклад, інформація від регулюючого органу з цінних паперів про суб'єкт господарювання, для якого фірма виконує завдання (наприклад, помилки у фінансовій звітності суб'єкта або недотримання положень про цінні папери).
- Зміни в системі управління якістю, які впливають на інші аспекти системи, наприклад, зміни в ресурсах фірми.
- Інші зовнішні джерела, такі як дії регуляторів та судові справи проти фірми або інших фірм в юрисдикції, які можуть виділити області, які фірма повинна розглянути.

Встановлення цілей якості (див. параграф 24)

- A42. Закон, нормативні акти або професійні стандарти можуть встановлювати вимоги, які призводять до появи додаткових цілей якості. Наприклад, закон або нормативні акти можуть вимагати від фірми призначити невиконавчих осіб в структуру управління фірми, і фірма вважає за необхідне встановити додаткові цілі якості для задоволення вимог.
- A43. Характер і обставини фірми і її завдань можуть бути такі, що фірма може не вважати за необхідне встановлювати додаткові цілі якості.
- A44. Фірма може встановити підцілі для поліпшення ідентифікації та оцінки ризиків якості, а також розробки та реалізації дій у відповідь.

Ідентифікація та оцінка ризиків якості (див. параграф 25)

- A45. Можуть існувати інші умови, події, обставини, дії або бездіяльність, не описані в параграфі 25(а), які можуть негативно вплинути на досягнення цілі якості.
- A46. Ризик виникає через те, як і в якій мірі умова, подія, обставина, дія або бездіяльність можуть негативно вплинути на досягнення цілі якості. Не всі

ризиків відповідають визначенню ризику якості. Професійне судження допомагає фірмі визначити, чи є ризик ризиком якості, і засновується на дослідженні фірмою того, чи існує обґрунтована ймовірність виникнення ризику, і чи може цей ризик, окремо або в поєднанні з іншими ризиками, негативно вплинути на досягнення однієї або декількох цілей якості.

<p><i>Приклади розуміння фірмою умов, подій, обставин, дій або бездіяльності, які можуть негативно вплинути на досягнення цілей якості</i></p>	<p><i>Приклади можливих ризиків якості</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Стратегічні та операційні рішення і дії, бізнес-процеси і бізнес-модель фірми: загальні фінансові цілі фірми сильно залежать від обсягу послуг, що надаються фірмою та не входять в сферу дії цього МСУЯ. 	<p>У контексті управління та керівництва це може призвести до виникнення ряду ризиків якості, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Ресурси розподіляються таким чином, щоб послуги, що не входять до сфери дії цього МСУЯ, були пріоритетними, і це може негативно вплинути на якість завдань в рамках цього МСУЯ. ● Рішення про фінансові та операційні пріоритети не повністю або не належним чином враховують важливість якості при виконанні завдань в рамках цього МСУЯ.
<ul style="list-style-type: none"> ● Характеристики та стиль управління керівництва: фірма - це невелика фірма з декількома партнерами із завдання, що мають загальні повноваження. 	<p>У контексті управління та керівництва це може призвести до виникнення ряду ризиків якості, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Обов'язки керівництва і відповідальність за якість чітко не визначені і не розподілені. ● Дії та поведінка керівництва, які не сприяють підвищенню

	якості, не ставляться під сумнів.
<ul style="list-style-type: none"> Складність та операційні характеристики фірми: фірма нещодавно завершила злиття з іншою фірмою. 	<p>У контексті ресурсів це може призвести до виникнення ряду ризиків якості, включаючи:</p> <ul style="list-style-type: none"> Технологічні ресурси, що використовуються двома об'єднаними фірмами, можуть бути несумісні. Команди із завдання можуть використовувати інтелектуальні ресурси, розроблені фірмою до злиття, які більше не відповідають новій методології, що використовується новою об'єднаною фірмою.

A47. Враховуючи еволюціонуючий характер системи управління якістю, дії у відповідь, розроблені і впроваджені фірмою, можуть призвести до виникнення умов, подій, обставин, дій або бездіяльності, які призводять до появи ризиків якості у майбутньому. Наприклад, фірма може задіяти ресурс (наприклад, технологічний ресурс) для протидії ризику якості, і в результаті використання такого ресурсу можуть виникнути ризики якості.

A48. Ступінь, в якому ризик окремо або в поєднанні з іншими ризиками може негативно вплинути на досягнення цілі (цілей) якості, може варіюватися в залежності від умов, подій, обставин, дій або бездіяльності, що призводять до виникнення ризику, беручи до уваги, наприклад:

- Як умова, подія, обставина, дія або бездіяльність вплинуть на досягнення цілі якості.
- Як часто очікується, що умова, подія, обставина, дія або бездіяльність будуть виникати.
- Скільки часу потрібно після виникнення умови, події, обставини, дії або бездіяльності, щоб це мало відповідний вплив, і чи буде за цей час у фірми можливість відреагувати таким чином, щоб пом'якшити наслідки умови, події, обставини, дії або бездіяльності.
- Як довго умова, подія, обставина, дія або бездіяльність будуть впливати на досягнення цілі якості після того, як вони сталися.

Оцінка ризиків якості не обов'язково повинна включати формальні рейтинги або бали, хоча фірмам не забороняється їх використовувати.

Розробка та впровадження заходів реагування для протидії ризикам якості (див. параграфи 16 (у), 26)

- A49. Характер, строки та обсяг дій у відповідь засновані на причинах оцінки ризиків якості, яка являє собою розглянуті подію і вплив на досягнення однієї або декількох цілей якості.
- A50. Дії у відповідь, розроблені та впроваджені фірмою, можуть діяти на рівні фірми або на рівні завдання, також можливе поєднання обов'язків щодо дій, які повинні бути вчинені на рівні фірми та завдання.

Приклад дії у відповідь, розробленої та впровадженої фірмою, яка працює як на рівні фірми, так і на рівні завдання

Фірма встановлює політики або процедури консультацій, які включають в себе інформацію про те, з ким повинні проводитися консультації команд із завдання, і конкретні питання, щодо яких потрібні консультації. Фірма призначає відповідних кваліфікованих і досвідчених фахівців для надання консультацій. Команда із завдання відповідає за визначення того, коли виникають питання для консультацій, та ініціювання консультацій, а також за реалізацію висновків, зроблених за підсумками консультацій.¹⁰

- A51. Потреба в офіційних політиках або процедурах більша у фірм, в яких багато персоналу або які географічно розосереджені, щоб досягти встановлення єдиного підходу у всій фірмі.

Зміни в характері і обставинах фірми або її завдань (див. параграф 27)

A52. Приклад масштабованості, що демонструє, як можуть змінюватися політики або процедури ідентифікації інформації про зміни в характері і обставинах фірми та її завдань

- Фірма, що має менш складну структуру, може мати неформальні політики або процедури для виявлення інформації про зміни в характері і обставинах фірми або її завдань, особливо коли особа (особи), відповідальна(і) за встановлення цілей якості, ідентифікацію та оцінку ризиків якості, а також розробку і впровадження дій у відповідь, здатна ідентифікувати таку інформацію в ході звичайної своєї діяльності.

¹⁰ МСА 220 (переглянутий), параграф 35

- У випадку з фірмою, що має більш складну структуру, їй потрібно розробити більш формальні політики або процедури для виявлення та розгляду інформації про зміни в характері і обставинах фірми або її завдань. Це може включати, наприклад, періодичну перевірку інформації, що стосується характеру і обставин фірми і її завдань, включаючи постійне відстеження тенденцій і подій у внутрішньому і зовнішньому середовищі фірми.

- A53. Можливо, буде потрібно встановити додаткові цілі якості або додати або змінити ризики якості і дії у відповідь в рамках виправних дій, що вчиняються фірмою для реагування на ідентифікований недолік відповідно до параграфу 42.
- A54. Фірма може встановити цілі якості на додаток до тих, які вказані в цьому МСУЯ. Фірма може також ідентифікувати інформацію, що вказує на те, що додаткові цілі якості, вже встановлені фірмою, більше не потрібні або потребують зміни.

Управління та керівництво

Відданість якості (див. параграф 28 (а))

- A55. Культура фірми є важливим фактором, що впливає на поведінку персоналу. Відповідні етичні вимоги зазвичай встановлюють принципи професійної етики і додатково розглядаються у компоненті відповідних етичних вимог цього МСУЯ. Професійні цінності та установки можуть включати:
- Професійні манери, наприклад, своєчасність, ввічливість, повага, відповідальність, чуйність і надійність.
  - Прагнення до командної роботи.
  - Підтримка відкритості новим ідеям або різним точкам зору в професійному середовищі.
  - Прагнення до досконалості.
  - Прагнення до постійного вдосконалення (наприклад, встановлення очікувань, що виходять за рамки мінімальних вимог, і зосередження уваги на безперервному навчанні).
  - Соціальна відповідальність.
- A56. Процес прийняття стратегічних рішень фірмою, включаючи розробку бізнес-стратегії, може включати такі питання, як рішення фірми з фінансових і операційних питань, фінансові цілі фірми, способи управління фінансовими ресурсами, зростання частки ринку фірми, галузева

спеціалізація або нові пропозиції послуг. Фінансові та операційні пріоритети фірми можуть безпосередньо або опосередковано впливати на відданість якості фірми, наприклад, фірма може мати стимули, орієнтовані на фінансові та операційні пріоритети, які можуть перешкоджати поведінці, що демонструє відданість якості.

Керівництво (див. параграфи 28 (b) і 28(c))

- A57. Дії у відповідь, розроблені та впроваджені фірмою для дотримання керівництвом відповідальності та підзвітності за якість, включають оцінки діяльності, передбачені параграфом 56.
- A58. Хоча керівництво задає тон на найвищому рівні своїми діями та поведінкою, чіткі, послідовні та часті дії та комунікація на всіх рівнях всередині фірми сприяють формуванню культури фірми та демонструють відданість якості для неї.

Організаційна структура (див. параграф 28 (d))

- A59. Організаційна структура фірми може включати операційні відділи, операційні процеси, підрозділи або географічні місця розташування та інші структури. У деяких випадках фірма може сконцентрувати або централізувати процеси або дії в центрі надання послуг, а до складу команд із завдання може входити персонал з центру надання послуг фірми, який виконує конкретні завдання, повторювані або спеціалізовані за своїм характером.

Ресурси (див. параграф 28 (e))

- A60. Особа (особи), на яку (яких) покладена кінцева відповідальність і підзвітність або операційна відповідальність за систему управління якістю, в більшості випадків здатна впливати на характер і обсяг ресурсів, які фірма отримує, розробляє, використовує і підтримує, а також на те, як ці ресурси розподіляються, включаючи терміни їх використання.
- A61. Оскільки потреби в ресурсах можуть змінюватися з плином часу, може виявитися практично неможливим передбачити всі можливі потреби в ресурсах. Планування ресурсів фірми може включати визначення ресурсів, необхідних в даний час, прогнозування майбутніх потреб фірми в ресурсах і встановлення процесів для задоволення непередбачених потреб в ресурсах, коли вони виникають.

Відповідні етичні вимоги (див. параграфи 16 (t), 29)

- А62. Кодекс РМСЕБ встановлює основні принципи етики, які встановлюють стандарти поведінки, очікувані від професійного бухгалтера, а також міжнародні стандарти незалежності. Основоположними принципами є чесність, об'єктивність, професійна компетентність та належна ретельність, конфіденційність та професійна поведінка. Кодекс РМСЕБ також визначає підхід, який професійний бухгалтер повинен застосовувати для дотримання основоположних принципів і, коли це застосовно, міжнародних стандартів незалежності. Крім того, в Кодексі РМСЕБ розглядаються конкретні теми, що мають відношення до дотримання основоположних принципів. Законодавство або нормативні акти в юрисдикції можуть також містити положення, що стосуються етичних вимог, включаючи незалежність, такі як закони про недоторканність приватного життя, що впливають на конфіденційність інформації.
- А63. У деяких випадках питання, що розглядаються фірмою в її системі управління якістю, можуть бути більш конкретними, ніж положення відповідних етичних вимог, або доповнювати їх.

Приклади питань, які фірма може включити в свою систему управління якістю, які є більш конкретними, ніж положення відповідних етичних вимог, або доповнюють їх

- Фірма забороняє приймати подарунки і знаки вдячності від клієнта, навіть якщо вони тривіальні та мають несуттєву вартість.
- Фірма встановлює періоди ротації для всіх партнерів із завдання, включаючи тих, хто виконує інші завдання з надання впевненості або супутніх послуг, і поширює періоди ротації на всіх старших членів команди із завдання.

- А64. Інші компоненти можуть впливати або мати відношення до компонента відповідних етичних вимог.

Приклади взаємозв'язків між компонентом відповідних етичних вимог та іншими компонентами

- Компонент інформації та комунікації може стосуватися інформування з різних питань, пов'язаних з відповідними етичними вимогами, включаючи:

- Фірма доводить вимоги незалежності до відома всього персоналу та інших осіб, на яких поширюються вимоги незалежності.
- Персонал та команди із завдання передають фірмі відповідну інформацію, не побоюючись помсти, таку як про ситуації, які можуть створити загрозу незалежності, або про порушення відповідних етичних вимог.
- В рамках компонента ресурсів фірма може:
  - Призначити окремих осіб для управління та контролю за дотриманням відповідних етичних вимог або для надання консультацій з питань, пов'язаних з відповідними етичними вимогами.
  - Використовувати ІТ-додатки для контролю за дотриманням відповідних етичних вимог, включаючи запис і зберігання інформації про незалежність.

A65. Відповідні етичні вимоги, що застосовуються до інших осіб, залежать від положень відповідних етичних вимог і від того, як фірма використовує інших осіб у своїй системі управління якістю або при виконанні завдань.

Приклади відповідних етичних вимог, застосованих до інших осіб

- Відповідні етичні вимоги можуть включати вимоги до незалежності, що застосовуються до мережевих фірм або співробітників мережевих фірм, наприклад, Кодекс РМСЕБ включає вимоги до незалежності, застосовні до мережевих фірм.
- Відповідні етичні вимоги можуть включати визначення команди із завдання або інше аналогічне поняття, і це визначення може включати будь-яку особу, яка виконує в завданні процедури надання впевненості (наприклад, аудитор компонента або постачальник послуг, залучені для участі в інвентаризації у віддаленому місці). Відповідно, будь-які вимоги відповідних етичних вимог, які застосовуються до команди із завдання, як визначено у відповідних етичних вимогах, або до іншого аналогічного поняття, також можуть мати відношення до таких осіб.
- Принцип конфіденційності може застосовуватися до мережі фірми, інших мережевих фірм або постачальників послуг, коли вони мають доступ до інформації клієнтів, отриманої фірмою.

Міркування державного сектора

A66. При досягненні цілей якості в цьому МСУЯ, пов'язаних з незалежністю, аудитори державного сектора можуть розглядати незалежність в контексті мандата державного сектора і законодавчих заходів.

Прийняття та продовження відносин з клієнтами і конкретних завдань

Характер і обставини завдання, а також чесність і етичні цінності клієнта (див. параграф 30 (а) (і))

A67. Отримана інформація про характер і обставини завдання може включати:

- сфера діяльності суб'єкта господарювання, для якого виконується завдання, і відповідні регулятивні фактори;
- характер суб'єкта господарювання, наприклад, його діяльність, організаційна структура, власність і управління, його бізнес-модель і способи фінансування; і
- характер основного предмета перевірки і застосовні критерії, наприклад, у разі інтегрованої звітності:
  - основний предмет перевірки може включати соціальну, екологічну інформацію або інформацію про здоров'я та безпеку; і
  - застосовними критеріями можуть бути показники оцінки, встановлені визнаним органом експертів.

A68. Інформація, отримана для підтвердження суджень фірми про чесність і етичні цінності клієнта, може включати особи і ділову репутацію основних власників клієнта, ключових керівників і тих, кого наділено найвищими повноваженнями.

Приклади факторів, які можуть вплинути на характер і обсяг отриманої інформації про чесність і етичні цінності клієнта

- Характер суб'єкта господарювання, для якого виконується завдання, включаючи складність його структури власності та управління.
- Характер операцій клієнта, включаючи його ділову практику.
- Інформація, що стосується ставлення основних власників клієнта, ключового керівництва та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, до таких питань, як агресивна інтерпретація стандартів бухгалтерського обліку та середовище внутрішнього

контролю.

- Чи агресивно зацікавлений клієнт в тому, щоб гонорари фірми залишалися якомога нижчими.
- Вказівки на накладені клієнтом обмеження в обсязі робіт.
- Ознаки того, що клієнт може бути причетний до відмивання грошей або іншої злочинної діяльності.
- Причини пропонуваного призначення фірми і відмови від повторного призначення попередньої фірми.
- Особи і ділова репутація пов'язаних сторін.

А69. Фірма може отримувати інформацію з різних внутрішніх і зовнішніх джерел, включаючи:

- У випадку з наявним клієнтом, інформація отримується з поточних або попередніх завдань, якщо це можливо, або запитується у іншого персоналу, який виконував інші завдання для клієнта.
- У випадку з новим клієнтом, інформація запитується у поточних або попередніх постачальників професійних бухгалтерських послуг клієнту згідно з відповідними етичними вимогами.
- Обговорення з іншими третіми сторонами, такими як банкіри, юристконсульти та колеги по галузі.
- Фоновий пошук за відповідними базами даних (які можуть бути інтелектуальними ресурсами). У деяких випадках фірма може використовувати постачальника послуг для виконання фонового пошуку.

А70. Інформація, отримана в ході прийняття і продовження роботи фірмою, часто також може бути актуальною для команди із завдання при плануванні і виконанні завдання. Професійні стандарти можуть спеціально вимагати від команди із завдання отримання або розгляд такої інформації. Наприклад, згідно з МСА 220 (переглянутий)¹¹, партнер із завдання враховує інформацію, отриману в процесі прийняття і продовження, при плануванні і виконанні аудиторського завдання.

А71. Професійні стандарти або застосовні правові та нормативні вимоги можуть включати конкретні положення, які необхідно враховувати, перш ніж приймати або продовжувати відносини з клієнтом чи конкретне завдання, а також можуть вимагати, щоб фірма здійснила запит поточній або попередній

¹¹ МСА 220 (переглянутий), параграф 23

фірмі при прийнятті завдання. Наприклад, при зміні аудиторів, МСА 300¹² передбачає, щоб аудитор, до початку виконання першого завдання з аудиту, звернувся до попереднього аудитора згідно з відповідними етичними вимогами. Кодекс РМСЕБ також включає вимоги щодо врахування конфлікту інтересів при прийнятті або продовженні відносин з клієнтом або конкретного завдання і комунікації з поточною або попередньою фірмою при прийнятті завдання, яке є аудитом або перевіркою фінансової звітності.

Здатність фірми виконати завдання (див. параграф 30 (а) (ii))

A72. На здатність фірми виконувати завдання відповідно до професійних стандартів і застосовних правових і нормативних вимог може вплинути:

- наявність відповідних ресурсів для виконання завдання;
- наявність доступу до інформації для виконання завдання або до осіб, які надають таку інформацію; і
- здатність фірми та команди із завдання виконувати свої обов'язки щодо відповідних етичних вимог.

Приклади факторів, які фірма може враховувати при визначенні наявності відповідних ресурсів для виконання завдання

- Обставини виконання завдання та крайній строк подання звітності.
- Наявність осіб, що володіють відповідною компетенцією і можливостями, включаючи достатній час, для виконання завдання. Це включає в себе наявність:
  - осіб, які візьмуть на себе загальну відповідальність за керівництво та контроль за виконанням завдання;
  - осіб, які володіють знаннями у відповідній галузі або знаннями щодо основного предмету перевірки або критеріїв, які повинні застосовуватися при підготовці інформації з основного предмету перевірки, і мають досвід роботи з відповідними нормативними вимогами або вимогами із звітності; і
  - осіб для виконання аудиторських процедур щодо фінансової інформації компонента з метою аудиту фінансової звітності групи.
- Наявність експертів, якщо це необхідно.
- Якщо потрібна перевірка якості завдання, чи наявна особа, яка відповідає

¹² МСА 300 «Планування аудиту фінансової звітності», параграф 13 (b)

вимогам належної відповідності, викладеним у МСУЯ 2.

- Потреба в технологічних ресурсах, наприклад, в ІТ-додатках, які дозволяють команді із завдання виконувати процедури з даними суб'єкта господарювання.
- Потреба в інтелектуальних ресурсах, наприклад, в методології, галузевих або тематичних посібниках або доступі до джерел інформації.

Фінансові та операційні пріоритети фірми (див. параграф 30 (b))

A73. Фінансові пріоритети можуть бути зосереджені на прибутковості фірми, а гонорари, отримані за виконання завдань, впливають на фінансові ресурси фірми. Операційні пріоритети можуть включати стратегічні пріоритетні області, такі як зростання частки ринку фірми, галузева спеціалізація або нові пропозиції послуг. Можуть виникнути обставини, коли фірма задоволена гонораром за завдання, але фірмі не слід приймати або продовжувати виконання завдання або відносини з клієнтом (наприклад, коли клієнту не вистачає чесності та етичних цінностей).

A74. Можуть бути й інші обставини, коли гонорар, встановлений за завдання, недостатній, враховуючи характер і обставини виконання завдання, і це може знизити здатність фірми виконувати завдання відповідно до професійних стандартів і застосовних правових і нормативних вимог. Кодекс РМСЕБ стосується гонорарів та інших видів винагород, включаючи обставини, які можуть створити загрозу дотримання основоположного принципу професійної компетентності та належної ретельності, якщо гонорар, встановлений за виконання завдання, занадто низький.

Виконання завдання

Обов'язки команди із завдання та керівництво, нагляд і перевірка (див. параграфи 31 (a) і 31 (b))

A75. Професійні стандарти або застосовні законодавчі та нормативні вимоги можуть включати конкретні положення, що стосуються загальної відповідальності партнера із завдання. Наприклад, МСА 220 (переглянутий) стосується загальної відповідальності партнера із завдання за управління і якісне виконання завдання, а також за достатню і належну участь протягом всього часу виконання завдання, включаючи відповідальність за належне керівництво і нагляд за командою із завдання і перевірку її роботи.

A76. Приклади керівництва, нагляду та перевірки

- Керівництво та нагляд за роботою команди із завдання можуть включати:
  - відстеження ходу виконання завдання;
  - врахування наступного щодо членів команди із завдання:
    - чи розуміють вони свої інструкції; і
    - чи виконується робота відповідно до запланованого підходу до виконання завдання;
  - вирішення питань, що виникають в ході виконання завдання, з урахуванням їх значущості, і зміни запланованого підходу, де це доречно; і
  - визначення питань для консультацій або розгляду більш досвідченими членами команди із завдання під час його виконання.
- Перевірка виконаної роботи може включати розгляд питань про те, чи:
  - робота була виконана у відповідності з політиками або процедурами фірми, професійними стандартами і застосовними законодавчими і нормативними вимогами;
  - були порушені важливі питання для подальшого розгляду;
  - були проведені відповідні консультації, а отримані в результаті висновки були задокументовані і реалізовані;
  - необхідно переглянути характер, терміни та обсяг запланованої роботи;
  - виконана робота підтверджує зроблені висновки та належним чином документована;
  - докази, отримані для завдання з надання впевненості, є достатніми та належними для підтвердження звіту; і
  - цілі процедур із завдання були досягнуті.

A77. За певних обставин фірма може використовувати персонал з центру надання послуг у фірмі або окремих осіб з центру надання послуг в іншій мережевій фірмі для виконання процедур за завданням (тобто персонал або інші особи включені в команду із завдання). За таких обставин політика або процедури фірми можуть стосуватися конкретно керівництва та нагляду за окремими особами та перевірки їхньої роботи, наприклад:

- які аспекти завдання можуть бути доручені окремим особам у центрі надання послуг;

- як партнер із завдання або призначена ним особа буде керувати, наглядати і перевіряти роботу, виконувану окремими особами в центрі надання послуг; і
- протоколи для передачі інформації між командою із завдання та окремими особами в центрі надання послуг.

Професійне судження та професійний скептицизм (див. параграф 31(с))

A78. Професійний скептицизм підтримує якість суджень, винесених щодо завдання з надання впевненості, і, завдяки цим судженням, загальну ефективність роботи команди із завдання при виконанні завдання з надання впевненості. Інші документи РМСАНВ можуть стосуватися застосування професійного судження або професійного скептицизму на рівні виконання завдання. Наприклад, МСА 220 (переглянутий)¹³ має приклади перешкод для прояву професійного скептицизму на рівні виконання завдання, неусвідомлених упереджень аудиторів, які можуть перешкоджати прояву професійного скептицизму, і дій, які може зробити команда із завдання для усунення таких перешкод.

Консультація (див. параграф 31 (d))

A79. Консультація зазвичай включає обговорення складних або спірних питань на відповідному професійному рівні з особами всередині або за межами фірми, що володіють спеціальними знаннями. Середовище, яке посилює важливість та користь консультацій та заохочує команду із завдання до консультацій, може сприяти підтримці культури, яка демонструє відданість якості.

A80. Складні або спірні питання, за якими необхідна консультація, можуть бути або встановлені фірмою, або команда із завдання може відібрати питання, стосовно яких їй потрібна консультація. Фірма може також вказати, як повинні бути узгоджені і реалізовані висновки.

A81. МСА 220 (переглянутий)¹⁴ включає вимоги до партнера із завдання, пов'язані з консультаціями.

Розбіжності думок (див. параграф 31 (e))

A82. Фірма може заохочувати виявлення розбіжностей думок на ранній стадії і може вказувати кроки, які необхідно зробити для їх виявлення і вирішення, включаючи те, яким чином має бути вирішено те, чи інше питання і як

---

¹³ МСА 220 (переглянутий), параграфи А34-А36

¹⁴ МСА 220 (переглянутий), параграф 35

відповідні висновки повинні бути реалізовані і задокументовані. У деяких обставинах вирішення розбіжностей думок може бути досягнуто шляхом проведення консультацій з іншим практикуючим фахівцем або фірмою, професійним або регулюючим органом.

Документація із завдання (див. параграф 31 (f))

- A83. Законом, нормативними актами або професійними стандартами можуть бути встановлені строки, до яких повинне бути завершено складання остаточних файлів завдань для конкретних типів завдань. Якщо такі строки не передбачені законом або нормативними актами, строк може встановити фірма. У випадку із завданнями, що виконуються відповідно до МСА або МСЗНВ, відповідний термін, протягом якого необхідно завершити складання остаточного файлу завдання, зазвичай становить не більше 60 днів після дати звіту із завдання.
- A84. Збереження та ведення документації із завдання може включати управління збереженням, цілісністю, доступністю або можливістю вилучення базових даних і пов'язані з ними технології. Зберігання та ведення документації із завдання може включати використання ІТ-додатків. Цілісність документації із завдання може бути порушена, якщо вона буде змінена, доповнена або ліквідована без відповідного дозволу, або якщо вона була безповоротно загублена або пошкоджена.
- A85. Законом, нормативними актами або професійними стандартами можуть бути встановлені терміни зберігання документації із завдання. Якщо терміни зберігання не встановлені, фірма може розглянути характер виконуваних фірмою завдань і обставини фірми, в тому числі питання про те, чи потрібна документація із завдання для забезпечення обліку питань, що мають перманентне значення для послідуєчих завдань. У випадку із завданнями, що виконуються відповідно до МСА або МСЗНВ, термін зберігання зазвичай становить не менше п'яти років з дати подання звіту із завдання або, якщо пізніше, з дати подання аудиторського звіту по фінансовій звітності групи, коли це застосовно.

Ресурси (див. параграф 32)

- A86. Ресурси для цілей компонента ресурсів включають:
- Людські ресурси.
  - Технологічні ресурси, наприклад, ІТ-додатки.
  - Інтелектуальні ресурси, наприклад, політики або процедури, викладені

в письмовій формі, методологія або керівництва.

Фінансові ресурси також мають відношення до системи управління якістю, оскільки вони необхідні для отримання, розвитку та підтримки людських, технологічних та інтелектуальних ресурсів фірми. Враховуючи, що керівництво має сильний вплив на управління та розподіл фінансових ресурсів, цілі в галузі якості щодо управління та керівництва, такі як ті, що стосуються фінансових та операційних пріоритетів, стосуються фінансових ресурсів.

A87. Ресурси можуть бути внутрішніми для фірми або можуть бути отримані ззовні з мережі фірми, іншої мережевої фірми або від постачальника послуг. Ресурси можуть бути використані для здійснення діяльності в рамках системи управління якістю фірми або для виконання завдань в рамках функціонування системи управління якістю. В умовах, коли ресурс отриманий з мережі фірми або іншої мережевої фірми, параграфи 48-52 є частиною дій у відповідь, розроблених і реалізованих фірмою для досягнення цілей в цьому компоненті.

Людські ресурси

Приєм на роботу, розвиток і утримання персоналу, а також компетентності і можливості персоналу (див. параграфи 32(a), 32(d))

A88. Компетентність - це здатність людини виконувати певну роль і є більше, ніж знанням принципів, стандартів, концепцій, фактів і процедур; це інтеграція і застосування технічної компетентності, професійних навичок і професійної етики, цінностей і установок. Компетентність може бути розвинена за допомогою різних методів, включаючи професійну освіту, безперервний професійний розвиток, навчання, набуття нового досвіду або навчання менш досвідчених членів команди із завдання більш досвідченими членами команди.

A89. Закон, нормативні акти або професійні стандарти можуть встановлювати вимоги, що стосуються компетентностей і здібностей, таких як вимоги до професійного ліцензування партнерів із завдання, включаючи вимоги, що стосуються їхньої професійної освіти і безперервного професійного розвитку.

A90. *Приклади політик або процедур, що стосуються найму, розвитку та утримання персоналу*

Політики або процедури, розроблені та впроваджені фірмою щодо найму, розвитку та утримання персоналу, можуть стосуватися:

- Залучення людей, що володіють відповідною компетенцією або здатні її розвинути.
- Навчальних програм, спрямованих на розвиток компетенції персоналу та безперервний професійний розвиток.
- Механізмів оцінки, які проводяться через відповідні проміжки часу і включають області компетенції та інші показники ефективності.
- Винагороди, просування по службі та інших стимулів для всього персоналу, включаючи партнерів із завдання та осіб, які мають певні ролі та обов'язки, пов'язані з системою управління якістю фірми.

Відданість персоналу якості та підзвітність і визнання відданості якості (див. параграф 32 (b))

- A91. Своєчасна оцінка та зворотній зв'язок допомагають підтримувати і сприяти постійному розвитку компетентності персоналу. Можуть використовуватися менш формальні методи оцінки та зворотного зв'язку, наприклад, у випадку фірм з меншою кількістю персоналу.
- A92. Позитивні дії або поведінка, продемонстровані персоналом, можуть бути визнані різними способами, такими як компенсація, просування по службі або інші стимули. У деяких обставинах можуть бути доречні прості або неформальні стимули, не засновані на грошовій винагороді.
- A93. Те, яким чином фірма притягує персонал до відповідальності за дії або поведінку, які негативно впливають на якість, а саме нездатність продемонструвати відданість якості, розвивати і підтримувати компетентність для виконання своєї ролі або реалізації розроблених фірмою заходів реагування, може залежати від характеру дій або поведінки, а також їх серйозності і частоти. Дії, які фірма може вчинити, коли персонал демонструє дії або поведінку, які негативно впливають на якість, можуть включати:
- Навчання або інший професійний розвиток.
  - Врахування впливу цього питання на оцінку, винагороду, просування по службі або інші стимули залучених осіб.
  - Дисциплінарні заходи, якщо це доречно.

Особи із зовнішніх джерел (див. параграф 32(c))

- A94. Професійні стандарти можуть включати відповідальність партнера із завдання

за відповідність ресурсів. Наприклад, в МСА 220 (переглянутий)¹⁵ розглядається відповідальність партнера із завдання за визначення того, що достатні і належні ресурси для виконання завдання призначаються або надаються команді із завдання своєчасно відповідно до політик або процедур фірми.

Члени команди із завдання, призначені для кожного завдання (див. параграф 32 (d))

A95. Члени команди із завдання можуть бути призначені на завдання:

- Фірмою, включаючи призначення персоналу з центру надання послуг у фірмі.
- Мережею фірми або іншою мережевою фірмою, коли фірма використовує окремих осіб з мережі фірми або іншої мережевої фірми для виконання процедур за завданням (наприклад, аудитор компонента або центр надання послуг мережі або іншої мережевої фірми).
- Постачальником послуг, коли фірма використовує співробітників постачальника послуг для виконання процедур за завданням (наприклад, аудитор компонента з фірми, яка не входить в мережу фірми).

A96. У МСА 220 (переглянутий)¹⁶ розглядається відповідальність партнера із завдання за визначення того, що члени команди із завдання, а також будь-які зовнішні експерти аудитора і внутрішні аудитори, які надають безпосередню допомогу і не є частиною команди із завдання, колективно володіють відповідною компетенцією і можливостями, включаючи достатній час для виконання завдання. МСА 600¹⁷ роз'яснює, як слід застосовувати МСА 220 (переглянутий) щодо аудиту фінансової звітності групи. Дії у відповідь, розроблені та впроваджені фірмою щодо компетентності та можливостей членів компанії із завдання, призначених для виконання завдання, можуть включати політики або процедури, які стосуються:

- Інформації, яка може бути отримана партнером із завдання, і факторів, які слід враховувати при визначенні того, що члени компанії із завдання, призначені для виконання завдання, в тому числі призначені мережею фірми, іншою мережевою фірмою або постачальником послуг, володіють компетенцією і можливостями для виконання завдання.

---

¹⁵ МСА 220 (переглянутий), параграф 25

¹⁶ МСА 220 (переглянутий), параграф 26

¹⁷ МСА 600, *Особливі міркування - Аудит фінансової звітності групи (включаючи роботу аудиторів компонента)*, параграф 19

- Як можуть бути вирішені проблеми, пов'язані з компетентністю і можливостями членів компанії із завдання, зокрема тих, хто призначені мережею фірми, іншою мережевою фірмою або постачальником послуг.

A97. Вимоги, викладені в параграфах 48-52, також застосовні при залученні до роботи окремих осіб з мережі фірми або іншої мережевої фірми, включаючи аудиторів компонентів (див., наприклад, параграф A179).

Технологічні ресурси (див. параграф 32 (f))

A98. Технологічні ресурси, які зазвичай є ІТ-додатками, є частиною ІТ-середовища фірми. ІТ-середовище фірми також включає в себе допоміжну ІТ-інфраструктуру, а також ІТ-процеси і людські ресурси, задіяні в цих процесах:

- ІТ-додаток - це програма або набір програм, призначених для виконання певної функції безпосередньо для користувача або, в деяких випадках, для іншої прикладної програми.
- ІТ-інфраструктура складається з ІТ-мережі, операційних систем і баз даних, а також пов'язаного з ними обладнання та програмного забезпечення.
- ІТ-процеси – це процеси фірми з управління доступом до ІТ-середовища, управління змінами в програмах або змінами в ІТ-середовищі та управління ІТ-операціями, що включає моніторинг ІТ-середовища.

A99. Технологічний ресурс може служити декільком цілям всередині фірми, і деякі з цілей можуть бути не пов'язані з системою управління якістю. Технологічними ресурсами, які мають відношення до цілей цього МСУЯ, є:

- технологічні ресурси, які безпосередньо використовуються при розробці, впровадженні або забезпеченні функціонування системи управління якістю фірми;
- технологічні ресурси, які безпосередньо використовуються командами із завдання при виконанні завдань; і
- технологічні ресурси, які необхідні для забезпечення ефективної роботи вищевказаного, а саме, стосовно ІТ-додатку, ІТ-інфраструктура та ІТ-процеси, що підтримують ІТ-додаток.

Приклади масштабованості, що демонструють, як технологічні ресурси, що мають відношення до цілей даного МСУЯ, можуть відрізнятися

- У випадку з фірмою, що має менш складну структуру, технологічні ресурси можуть складатися з комерційного ІТ-додатку, що використовується командами із завдання, який було придбано у постачальника послуг. ІТ-процеси, які підтримують роботу ІТ-додатку, також можуть мати значення, хоча вони можуть бути простими (наприклад, процеси авторизації доступу до ІТ-додатку та обробки оновлень ІТ-додатку).
- У випадку з фірмою, що має більш складну структуру, технологічні ресурси можуть бути складнішими і включати:
  - Численні ІТ-додатки, включаючи спеціально розроблені додатки або додатки, розроблені мережею фірми, а саме:
    - ІТ-додатки, що використовуються командами із завдання (наприклад, програмне забезпечення для завдання та інструменти автоматизованого аудиту).
    - ІТ-додатки, розроблені і використовувані фірмою для управління аспектами системи управління якістю (наприклад, ІТ-додатки для контролю незалежності або призначення персоналу для виконання завдання).
  - ІТ-процеси, які підтримують роботу цих ІТ-додатків, включаючи осіб, відповідальних за управління ІТ-інфраструктурою та ІТ-процесами, а також процесами фірми для управління програмними змінами в ІТ-додатках.

A100. Фірма може розглянути наступні питання при отриманні, розробці, впровадженні та обслуговуванні ІТ-додатку:

- вхідні дані є повними і відповідними;
- конфіденційність даних зберігається;
- ІТ-додаток працює так, як заплановано, і він сприяє досягненню цілі, для якої він призначений;
- вихідні дані ІТ-додатку досягають цілі, для якої їх буде використано;
- загальні заходи контролю ІТ, необхідні для підтримки безперервної роботи ІТ-додатку відповідно до проекту, є належними;
- потреба в спеціальних навичках для ефективного використання ІТ-додатку, включаючи навчання осіб, які будуть використовувати ІТ-додаток; і
- необхідність розробки процедур, що визначають, як працює ІТ-додаток.

A101. Фірма може заборонити використання ІТ-додатків або функцій ІТ-додатків до тих пір, поки не буде встановлено, що вони працюють належним чином і були схвалені для використання фірмою. Або ж, фірма може розробити політики або процедури щодо обставин, коли команда із завдання використовує ІТ-додаток, який не схвалений фірмою. Такі політики або процедури можуть передбачати, щоб команда із завдання визначила, що ІТ-додаток підходить для використання, перш ніж використовувати його в завданні, шляхом розгляду питань, зазначених у пункті A100. У МСА 220 (переглянутий)¹⁸ розглядаються обов'язки партнера із завдання щодо ресурсів завдання.

Інтелектуальні ресурси (див. параграф 32 (g))

A102. Інтелектуальні ресурси включають інформацію, яку фірма використовує для забезпечення функціонування системи управління якістю та забезпечення послідовності у виконанні завдань.

Приклади інтелектуальних ресурсів

Політики або процедури в письмовій формі, методологія, галузеві або тематичні керівництва, керівництва з бухгалтерського обліку, стандартизована документація або доступ до джерел інформації (наприклад, підписки на веб-сайти, які надають докладну інформацію про компанії або іншу інформацію, яка зазвичай використовується при виконанні завдання).

A103. Інтелектуальні ресурси можуть бути доступні через технологічні ресурси, наприклад, методологія фірми може бути вбудована в ІТ-додаток, що полегшує планування і виконання завдання.

Використання технологічних та інтелектуальних ресурсів (див. параграфи 32 (f) – 32(g))

A104. Фірма може встановлювати політики або процедури, що стосуються використання технологічних та інтелектуальних ресурсів фірми. Такі політики або процедури можуть:

- Вимагати використання певних ІТ-додатків або інтелектуальних ресурсів при виконанні завдань або пов'язаних з іншими аспектами завдання, наприклад, при архівуванні файлу завдання.
- Зазначати кваліфікацію або досвід, необхідні окремим особам для

¹⁸ МСА 220 (переглянутий), параграфи 25-28

використання ресурсу, включаючи необхідність в експерті або навчанні, наприклад, фірма може вказати кваліфікацію або досвід, необхідні для використання ІТ-додатку, який аналізує дані, враховуючи, що для інтерпретації результатів можуть знадобитися спеціальні навички.

- Зазначати обов'язки партнера із завдання щодо використання технологічних та інтелектуальних ресурсів.
- Зазначати процедуру використання технологічних або інтелектуальних ресурсів, включаючи те, як окремі особи повинні працювати з ІТ-додатком або як слід застосовувати інтелектуальний ресурс, а також доступність підтримки або допомоги у використанні технологічного або інтелектуального ресурсу.

Постачальники послуг (див. параграфи 16 (v), 32(h))

A105. За деяких обставин фірма може використовувати ресурси, що надаються постачальником послуг, особливо коли фірма не має доступу до відповідних внутрішніх ресурсів. Незважаючи на те, що фірма може використовувати ресурси постачальника послуг, фірма залишається відповідальною за свою систему управління якістю.

Приклади ресурсів від постачальника послуг

- Особи, найняті для виконання заходів з моніторингу фірми або перевірки якості завдання, або для надання консультацій з технічних питань.
- Комерційний ІТ-додаток, що використовується для виконання аудиторських завдань.
- Особи, які виконують процедури за завданнями фірми, наприклад, аудитори компонентів з інших фірм, що не входять в мережу фірми, або особи, найняті для участі в інвентаризації фізичного майна у віддаленому місці.
- Зовнішній експерт аудитора, який використовується фірмою для надання допомоги робочій групі в отриманні аудиторських доказів.

A106. При ідентифікації та оцінюванні ризиків якості фірма повинна отримати уявлення про умови, події, обставини, дії або бездіяльність, які можуть негативно вплинути на досягнення цілей якості, включаючи умови, події, обставини, дії або бездіяльність, що відносяться до постачальників послуг. При цьому фірма може враховувати характер ресурсів, що надаються постачальниками послуг, те, як і в якій мірі вони будуть використовуватися

фірмою, а також загальні характеристики постачальників послуг, що використовуються фірмою (наприклад, різні типи інших фірм, що надають професійні послуги, які використовуються), з метою ідентифікації та оцінки ризиків якості, пов'язаних з використанням таких ресурсів.

A107. При визначенні того, чи підходить ресурс від постачальника послуг для використання в системі управління якістю фірми або при виконанні завдань, фірма може отримати інформацію про постачальника послуг і ресурс, який вони надають, з ряду джерел. Питання, які фірма може розглянути, включають:

- Пов'язані цілі якості та ризики якості. Наприклад, у випадку з методологією від постачальника послуг можуть виникнути ризики якості, пов'язані з ціллю в якості, зазначеною в параграфі 32 (g), такі як ризик якості, пов'язаний з тим, що постачальник послуг не оновить методологію, щоб відобразити зміни в професійних стандартах і застосовних правових і нормативних вимогах.
- Характер і обсяг ресурсів, а також умови надання послуги (наприклад, щодо ІТ-дodatка, частоту надання оновлень, обмеження на використання ІТ-дodatка і те, як постачальник послуг забезпечує конфіденційність даних).
- Ступінь, в якому ресурс використовується в масштабах всієї фірми, як цей ресурс буде використовуватися фірмою, і чи підходить він для цієї мети.
- Ступінь індивідуалізації ресурсу для фірми.
- Попереднє використання фірмою постачальника послуг.
- Досвід постачальника послуг в галузі і репутація на ринку.

A108. Фірма може нести відповідальність за вжиття подальших заходів щодо використання ресурсу від постачальника послуг, щоб ресурс функціонував ефективно. Наприклад, фірмі може знадобитися передати інформацію постачальнику послуг для ефективного функціонування ресурсу, або, щодо ІТ-дodatку, фірмі може знадобитися наявність підтримуючої ІТ-інфраструктури та ІТ-процесів.

Інформація та комунікація (див. параграф 33)

A109. Отримання, генерація або передача інформації, як правило, є безперервним процесом, в якому бере участь весь персонал і який включає поширення інформації всередині фірми і за її межами. Інформація та комунікація пронизують всі компоненти системи управління якістю.

Інформаційна система фірми (див. параграф 33(a))

A110. Надійна та доречна інформація включає інформацію, яка є точною, повною, своєчасною та дійсною для забезпечення належного функціонування системи управління якістю фірми та підтримки рішень, що стосуються системи управління якістю.

A111. Інформаційна система може включати в себе використання ручних або ІТ-елементів, які впливають на спосіб ідентифікації, збору, обробки, зберігання та передачі інформації. Процедури ідентифікації, збору, обробки, зберігання та передачі інформації можуть реалізуватись через ІТ-додатки, а в деяких випадках можуть бути включені в заходи реагування фірми щодо інших компонентів. Крім того, цифрові записи можуть замінювати або доповнювати фізичні записи.

Приклад масштабованості, який демонструє, як інформаційна система може бути спроектована у фірмі з менш складною структурою

Фірми, що мають менш складну структуру та меншу кількість персоналу, а також безпосередню участь керівництва, можуть не потребувати суворих політик і процедур, що визначають, як інформація повинна ідентифікуватися, збиратися, оброблятися і зберігатися.

Комунікація всередині фірми (див. параграфи 33(b), 33 (c))

A112. Фірма може визнати і посилити відповідальність персоналу і команд із завдання за обмін інформацією з фірмою і один з одним шляхом встановлення каналів зв'язку для полегшення комунікації по всій фірмі.

Приклади передачі інформації між фірмою, персоналом і командами із завдання

- Фірма повідомляє про відповідальність за реалізацію заходів реагування фірми персоналу і командам із завдання.
- Фірма повідомляє інформацію про зміни в системі управління якістю персоналу та командам із завдання в тій мірі, в якій зміни мають відношення до їхніх обов'язків, і дозволяє персоналу і командам із завдання вживати оперативних та належних заходів відповідно до своїх обов'язків.
- Фірма передає інформацію, отриману в ході процесу прийняття і продовження роботи фірми, яка має відношення до команд із

завдання при плануванні і виконанні завдань.

- Команди із завдання повідомляють фірмі інформацію про:
  - Клієнта, отриману під час виконання завдання, яка могла б змусити фірму відмовитися від відносин з цим клієнтом або конкретного завдання, якби ця інформація була відома до прийняття або продовження відносин з клієнтом або конкретного завдання.
  - Функціонування дій у відповідь фірми (наприклад, побоювання з приводу процесів призначення персоналу на завдання фірми), які в деяких випадках можуть вказувати на недоліки в системі управління якістю фірми.
- Команди із завдання передають інформацію відповідальному за перевірку якості завдання або особам, які дають консультації.
- Команди із завдання для групи повідомляють про питання аудиторам компонентів відповідно до політик або процедур фірми, включаючи питання, пов'язані з управлінням якістю на рівні завдання.
- Особа (особи), на яку (яких) покладено операційну відповідальність за дотримання вимог незалежності, повідомляє відповідному персоналу та командам із завдання про зміни у вимогах до незалежності та політиках чи процедурах фірми щодо таких змін.

Комунікація із зовнішніми сторонами

Комунікація з мережею фірми або всередині неї, а також з постачальниками послуг (див. параграф 33 (d)(i))

A113. На додаток до передачі фірмою інформації мережі фірми або всередині неї або постачальнику послуг, фірмі може знадобитися отримати інформацію від мережі, мережевої фірми або постачальника послуг, який надає фірмі підтримку в розробці, впровадженні та використанні її системи управління якістю.

Приклад інформації, отриманої фірмою з мережі фірми

Фірма отримує інформацію від мережі або інших мережевих фірм про клієнтів інших мережевих фірм, де існують вимоги до незалежності, які впливають на фірму.

Комунікація з іншими особами, зовнішніми по відношенню до фірми (див. параграф 33 (d)(ii))

A114. Приклади випадків, коли закон, нормативні акти або професійні стандарти можуть вимагати від фірми передачі інформації зовнішнім сторонам

- Фірмі стає відомо про недотримання законів і нормативних актів клієнтом, і відповідні етичні вимоги вимагають, щоб фірма повідомила про недотримання законів і нормативних актів відповідному органу, що не входить в структуру клієнта, або розглянула питання про те, чи є таке повідомлення належною дією в даних обставинах.
- Закон або нормативний акт вимагає від фірми публікації звіту про прозорість і визначає характер інформації, яка повинна бути включена до звіту про прозорість.
- Закон або нормативні акти про цінні папери вимагають, щоб фірма повідомляла про деякі питання тим, кого наділено найвищими повноваженнями.

A115. У деяких випадках закон або нормативні акти можуть забороняти передавання фірмою інформації, що відноситься до її системи управління якістю, назовні.

Приклади випадків, коли фірмі може бути заборонено передавати інформацію назовні

- Закон або нормативні акти про конфіденційність або секретність забороняють розголошення певної інформації.
- Закон, нормативні акти або відповідні етичні вимоги включають положення, що стосуються обов'язку зберігати конфіденційність.

Визначені дії у відповідь (див. параграф 34)

A116. Визначені дії у відповідь можуть бути спрямовані на усунення багатьох ризиків якості, пов'язаних з більш ніж однією ціллю якості в різних компонентах. Наприклад, політики або процедури розгляду скарг і звинувачень можуть стосуватися ризиків якості, пов'язаних з цілями якості щодо ресурсів (наприклад, відданість персоналу якості), відповідних етичних вимог, а також управління і керівництва. Одних тільки визначених дій у відповідь недостатньо для досягнення цілей системи управління якістю.

Відповідні етичні вимоги (див. параграф 34(a))

A117. Відповідні етичні вимоги можуть включати положення, що стосуються ідентифікації та оцінки загроз і способів реагування на них. Наприклад, Кодекс РМСЕБ надає концептуальну основу для цієї мети і, застосовуючи концептуальну основу, вимагає, щоб фірма використовувала перевірку розсудливою та поінформованою третьою стороною.

A118. Відповідні етичні вимоги можуть зазначати, як фірма повинна реагувати на порушення. Наприклад, Кодекс РМСЕБ встановлює вимоги до фірми в разі порушення Кодексу РМСЕБ і включає конкретні вимоги, що стосуються порушень міжнародних стандартів незалежності, які включають вимоги до спілкування із зовнішніми сторонами.

A119. Питання, які фірма може розглянути у зв'язку з порушеннями відповідних етичних вимог, включають:

- Повідомлення про порушення відповідних етичних вимог відповідному персоналу;
- Оцінка значущості порушення та його впливу на дотримання відповідних етичних вимог;
- Заходи, які необхідно вжити для задовільного реагування на наслідки порушення, включаючи вжиття таких заходів якомога швидше;
- Визначення того, чи слід повідомляти про порушення зовнішнім сторонам, наприклад тим, кого наділено найвищими повноваженнями щодо суб'єкта господарювання, до якої відноситься порушення, або зовнішньому наглядовому органу; і
- Визначення належних заходів, яких необхідно вжити щодо особи (осіб), відповідальної (их) за порушення.

Скарги та звинувачення (див. параграф 34(с))

A120. Встановлення політик або процедур для розгляду скарг та звинувачень може допомогти фірмі запобігти публікації неналежних звітів із завдання. Це також може допомогти фірмі у:

- виявленні та роботі з окремими особами, включаючи керівництво, які діють або поведуться не так, щоб демонструвати відданість якості і підтримувати відданість фірми якості; або
- виявленні недоліків в системі управління якістю.

A121. Скарги та звинувачення можуть бути подані персоналом або іншими особами, зовнішніми по відношенню до фірми (наприклад, клієнтами, аудиторамі компонентів або окремими особами в мережі фірми).

Інформація, яка стає відомою після прийняття або продовження відносин з

клієнтом або конкретного завдання (див. параграф 34 (d))

A122. Інформація, яка стає відомою після прийняття або продовження відносин з клієнтом або конкретного завдання, може:

- існувати на момент прийняття фірмою рішення прийняти або продовжити відносини з клієнтом або конкретне завдання, і фірма не володіла такою інформацією; або
- відноситись до нової інформації, яка з'явилася після прийняття рішення про прийняття або продовження відносин з клієнтом або конкретного завдання.

Приклади питань, що розглядаються в політиках або процедурах фірми щодо обставин, коли інформація стає відомою після прийняття або продовження відносин з клієнтом або конкретного завдання, яка могла вплинути на рішення фірми прийняти або продовжити відносини з клієнтом або конкретне завдання.

- Проведення консультацій всередині фірми або з юрисконсультантом.
- Розгляд питання про те, чи існує професійна, юридична або нормативна вимога до фірми для продовження співпраці.
- Обговорення з відповідним рівнем керівництва клієнта і з тими, кого наділено найвищими повноваженнями, або стороною, що дає завдання, дій, які фірма може вчинити на основі відповідних фактів і обставин.
- Коли буде визначено, що відмова від завдання є належною дією:
  - Інформування керівництва клієнта та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, або сторони, що дає завдання, про це рішення і причини відмови.
  - Розгляд питання про те, чи існує професійна, юридична або нормативна вимога до фірми повідомляти регулюючим органам про відмову від завдання або як від завдання, так і від відносин з клієнтом, разом з причинами відмови.

A123. За певних обставин юрисдикційне законодавство або нормативні акти можуть накладати на фірму зобов'язання прийняти або продовжувати співпрацю з клієнтом, або у випадку з державним сектором, фірма може бути призначена відповідно до законодавчих положень.

Приклад питань, що розглядаються в політиках або процедурах фірми в обставинах, коли фірма зобов'язана прийняти або продовжити виконання завдання або фірма не може відмовитися від завдання, і фірмі відома інформація, яка могла б змусити фірму відмовитися або припинити виконання завдання.

- Фірма розглядає вплив інформації на виконання завдання.
- Фірма повідомляє інформацію партнеру із завдання і просить партнера із завдання збільшити обсяг та частоту настанов та нагляду за членами команди із завдання та перевірки їхньої роботи.
- Фірма призначає для завдання більш досвідчений персонал.
- Фірма визначає, що необхідно провести перевірку якості завдання.

Повідомлення інформації зовнішнім сторонам (див . параграф 34 (е))

- A124. Здатність фірми підтримувати довіру зацікавлених сторін до якості своїх завдань може бути посилена за рахунок доречного, надійного і прозорого поширення інформації про заходи, яких вона вжила для забезпечення якості, і ефективності цих заходів.
- A125. Зовнішні сторони, які можуть використовувати інформацію про систему управління якістю фірми, і ступінь їх зацікавленості в системі управління якістю фірми можуть варіюватися в залежності від характеру і обставин фірми та її завдань.

Приклади зовнішніх сторін, які можуть використовувати інформацію про систему управління якістю фірми

- Керівництво або ті, кого наділено найвищими повноваженнями, клієнтів фірми, можуть використовувати цю інформацію для визначення того, чи слід призначати фірму для виконання завдання.
- Органи зовнішнього нагляду, можливо, висловили бажання отримати інформацію на підтримку своїх обов'язків з моніторингу якості завдань в рамках юрисдикції і розуміння роботи фірми.
- Інші фірми, які використовують роботу фірми при виконанні завдань (наприклад, у зв'язку з аудитом групи), можливо, запитували таку інформацію.
- Інші користувачі звітів із завдань фірми, такі як інвестори, які використовують звіти із завдань при прийнятті рішень, можливо, висловили

бажання отримати цю інформацію.

A126. Інформація про систему управління якістю, що надається зовнішнім сторонам, включаючи інформацію, що повідомляється тим, кого наділено найвищими повноваженнями, про те, як система управління якістю підтримує послідовне виконання якісних завдань, може стосуватися таких питань, як:

- Характер і обставини фірми, такі як організаційна структура, бізнес-модель, стратегія і операційне середовище.
- Управління та керівництво фірми, її культура, те, як вона демонструє відданість якості, а також розподілені ролі, обов'язки і повноваження щодо системи управління якістю.
- Як фірма виконує свої обов'язки згідно з відповідними етичними вимогами, у тому числі тими, що пов'язані з незалежністю.
- Фактори, що сприяють якісному виконанню завдань, наприклад, така інформація може бути представлена у формі показників якості виконання завдання з описом для пояснення показників.
- Результати моніторингової діяльності фірми і зовнішніх інспектувань, а також те, як фірма виправила ідентифіковані недоліки або іншим чином реагує на них.
- Проведена відповідно до параграфів 53-54 оцінка для визначення того, чи надає система управління якістю фірмі обґрунтовану впевненість в тому, що цілі системи досягаються, і висновок з цього приводу, включаючи основу для суджень, зроблених при проведенні оцінки та підготовці висновку.
- Як фірма реагувала на нові події та зміни в обставинах фірми або її завданнях, в тому числі як система управління якістю була адаптована для реагування на такі зміни.
- Взаємовідносини між фірмою і мережею, загальна структура мережі, опис вимог мережі і мережевих послуг, обов'язки фірми і мережі (включаючи те, що фірма в кінцевому підсумку несе відповідальність за систему управління якістю), а також інформація про загальний обсяг і результати діяльності мережі з моніторингу по всій мережі фірм.

Повідомлення інформації тим, кого наділено найвищими повноваженнями (див. параграф 34 (e)(i))

A127. Те, як здійснюється повідомлення інформації тим, кого наділено найвищими повноваженнями (тобто фірмою або командою із завдання), може залежати від політик або процедур фірми і обставин завдання.

A128. МСА 260 (переглянутий) стосується відповідальності аудитора за

повідомлення інформації тим, кого наділено найвищими повноваженнями, при аудиті фінансової звітності та стосується визначення аудитором відповідної особи (осіб) у структурі управління суб'єкта господарювання, яким слід передавати інформацію,¹⁹ і в загальному, процесу повідомлення інформації.²⁰ За певних обставин може бути доцільно повідомляти інформацію тим, кого наділено найвищими повноваженнями щодо суб'єктів господарювання, цінні папери яких не допущені до організованих торгів (або при виконанні інших завдань), наприклад, суб'єктів господарювання, які можуть представляти суспільний інтерес або мати характеристики публічної підзвітності, такі як:

- Суб'єкти господарювання, які мають значний обсяг активів як довірені особи для великої кількості зацікавлених сторін, включаючи фінансові установи, такі як певні банки, страхові компанії та пенсійні фонди.
- Суб'єкти господарювання, що привертають значну увагу суспільства, або ті, чиє керівництво або власники привертають значну увагу суспільства.
- Суб'єкти господарювання з великою кількістю і широким колом зацікавлених сторін.

Міркування державного сектора

A129. Фірма може вирішити, що доцільно повідомляти інформацію тим, кого наділено найвищими повноваженнями щодо суб'єкта господарювання державного сектора, про те, як система управління якістю фірми підтримує послідовне виконання якісних завдань, беручи до уваги розмір і складність суб'єкта господарювання державного сектора, коло його зацікавлених сторін, характер послуг, які він надає, а також роль і обов'язки тих, кого наділено найвищими повноваженнями.

Визначення того, коли в іншому випадку доцільно повідомляти інформацію зовнішнім сторонам (див. параграф 34 (е) (ii))

A130. Визначення фірмою того, коли доречно повідомляти інформацію зовнішнім сторонам про систему управління якістю фірми, є предметом професійного судження і може залежати від наступних факторів:

- Типи завдань, які виконуються фірмою, і типи суб'єктів господарювання, для яких такі завдання виконуються.

---

¹⁹ МСА 260 (переглянутий), *Повідомлення інформації тим, кого наділено найвищими повноваженнями*, параграфи 11-13

²⁰ МСА 260 (переглянутий), параграфи 18-22

- Характер і обставини фірми.
- Характер операційного середовища фірми, такий як звичайна ділова практика в юрисдикції фірми і характеристики фінансових ринків, на яких працює фірма.
- Ступінь, в якому фірма вже повідомила інформацію зовнішнім сторонам відповідно до закону або нормативних актів (тобто чи потрібне подальше повідомлення інформації, і якщо так, то що саме потрібно повідомити).
- Очікування зацікавлених сторін в юрисдикції фірми, включаючи розуміння і зацікавленість, виражені зовнішніми сторонами щодо завдань, за виконання яких взялась фірма, а також процеси фірми при виконанні завдань.
- Юрисдикційні тенденції.
- Інформація, яка вже доступна зовнішнім сторонам.
- Як зовнішні сторони можуть використовувати інформацію, і їхнє загальне розуміння питань, пов'язаних з системою управління якістю фірм і аудитами або оглядами фінансової звітності, або іншими завданнями з надання впевненості або супутніх послуг.
- Вигода для суспільних інтересів від повідомлення інформації зовнішнім сторонам і чи можна обґрунтовано очікувати, що вона переважить витрати (грошові чи інші) на таке повідомлення інформації.

Вищевказані питання можуть також вплинути на інформацію, надану фірмою, на її характер, терміни і обсяг, а також на належну форму повідомлення інформації.

Характер, строки та обсяг, а також належна форма повідомлення інформації зовнішнім сторонам (див. параграф 34 (e)(iii))

A131. Фірма може враховувати наступні ознаки при підготовці інформації, яка повідомляється зовнішнім сторонам:

- Інформація є специфічною для конкретних обставин фірми. Співвіднесення питань при повідомленні інформації фірмою безпосередньо з конкретними обставинами фірми може допомогти звести до мінімуму ймовірність того, що така інформація з часом стане надмірно стандартизованою і менш корисною.
- Інформація представлена в ясній і зрозумілій формі, спосіб її подання не вводить в оману і не може неналежним чином вплинути на користувачів, які отримали цю інформацію (наприклад, інформація представлена таким чином, щоб належним чином збалансувати позитивні і негативні аспекти повідомленого питання).

- Інформація є точною і повною в усіх суттєвих аспектах і не містить інформації, що вводить в оману.
- Інформація враховує інформаційні потреби користувачів, для яких вона призначена. При розгляді інформаційних потреб користувачів фірма може враховувати такі питання, як важливий для користувача рівень деталізації, і чи мають користувачі доступ до відповідної інформації з інших джерел (наприклад, веб-сайт фірми).

A132. Фірма використовує професійне судження при визначенні належної, за даних обставин, форми повідомлення інформації зовнішній стороні, включаючи повідомлення інформації тим, кого наділено найвищими повноваженнями, при проведенні аудиту фінансової звітності суб'єктів господарювання, цінні папери яких допущені до організованих торгів, яка може бути усною або письмовою. Відповідно, форма повідомлення інформації може варіюватися.

Приклади форм повідомлення інформації зовнішнім сторонам

- Публікація, така як звіт про прозорість або звіт про якість аудиту.
- Цілеспрямоване письмове повідомлення конкретним зацікавленим сторонам (наприклад, інформація про результати процесу моніторингу та виправлення, що проводиться фірмою).
- Прямі бесіди і взаємодія з зовнішньою стороною (наприклад, обговорення між командою із завдання і тими, кого наділено найвищими повноваженнями).
- Веб-сторінка.
- Інші форми цифрових медіа, такі як соціальні мережі, інтерв'ю або презентації за допомогою веб-трансляції або відео.

Завдання, що підлягають перевірці якості завдання

Перевірка якості завдання, передбачена законом або нормативним актом (див. параграф 34 (f) (ii))

A133. Закон або нормативні акти можуть вимагати проведення перевірки якості виконання завдання, наприклад, для аудиторських завдань для суб'єктів господарювання, які:

- є суб'єктами господарювання, що представляють суспільний інтерес, як це визначено в конкретній юрисдикції;
- працюють в державному секторі або є одержувачами державного фінансування, або суб'єкти господарювання з публічною підзвітністю;

- працюють у певних галузях (наприклад, фінансові установи, такі як банки, страхові компанії та пенсійні фонди);
- відповідають заданому пороговому значенню активів; або
- знаходяться під управлінням суду або над якими проводиться судовий процес (наприклад, ліквідація).

Перевірка якості завдання як захід реагування на один або кілька ризиків якості (див. параграф 34 (f) (iii))

A134. Розуміння фірмою умов, подій, обставин, дій або бездіяльності, які можуть негативно вплинути на досягнення цілей якості, як того вимагає параграф 25(a)(ii), пов'язане з характером і обставинами виконуваних фірмою завдань. При розробці та впровадженні заходів реагування для протидії одному або декільком ризикам якості фірма може визначити, що перевірка якості завдання є належною відповіддю на основі причин оцінки ризиків якості.

Приклади умов, подій, обставин, дій або бездіяльності, що призводять до виникнення одного або декількох ризиків якості, для яких перевірка якості завдання може бути належною відповіддю

Ті, які стосуються видів виконуваних фірмою завдань і звітів, які повинні бути випущені:

- Завдання високого рівня складності, які потребують складних суджень, такі як:
  - Аудит фінансової звітності суб'єктів господарювання, що працюють у галузі, яка зазвичай має бухгалтерські оцінки з високим ступенем невизначеності оцінок (наприклад, деякі великі фінансові установи або гірничодобувні підприємства), або суб'єктів господарювання, для яких існують невизначеності, пов'язані з подіями або умовами, які можуть поставити під значний сумнів їхню здатність продовжувати свою діяльність на безперервній основі.
  - Завдання з надання впевненості, що вимагають спеціальних навичок і знань в оцінці основного предмета перевірки відповідно до застосованих критеріїв (наприклад, звіт з парникових газів, в якому є значні невизначеності, пов'язані з зазначеними в ньому кількостями).
- Завдання, у зв'язку з якими виникли проблеми, такі як завдання з аудиту з повторюваними результатами внутрішніх або зовнішніх інспектувань, не виправлені істотні недоліки в системі внутрішнього контролю або суттєва зміна порівняльної інформації у фінансовій

звітності.

- Завдання, щодо яких були виявлені незвичайні обставини в ході прийняття і продовження роботи фірми (наприклад, новий клієнт, у якого виникли розбіжності з його попереднім аудитором або фахівцем із надання впевненості).

- Завдання, які включають звітування щодо фінансової або нефінансової інформації, яка, як очікується, буде включена в регульовану звітність, і яка може потребувати вищого ступеня судження, наприклад, гіпотетична фінансова інформація, яка повинна бути включена в проспект.

Ті, які відносяться до типів суб'єктів господарювання, для яких виконуються завдання:

- Підприємства галузей, що розвиваються, або галузей, у яких у фірми немає попереднього досвіду.

- Суб'єкти господарювання, щодо яких були висловлені побоювання в повідомленнях від регулюючих органів по цінних паперах або пруденційних регулюючих органів.

- Суб'єкти господарювання, цінні папери яких не допущені до організованих торгів, які можуть становити суспільний інтерес або мати характеристики публічної підзвітності, наприклад:

- Суб'єкти господарювання, які володіють значною кількістю активів у довірчій якості для великої кількості зацікавлених сторін, включаючи фінансові установи, такі як певні банки, страхові компанії та пенсійні фонди, для яких перевірка якості завдань не передбачена законом або нормативними актами.

- Суб'єкти господарювання, що привертають значну увагу суспільства, або ті, чиє керівництво або власники привертають значну увагу суспільства.

- Суб'єкти господарювання з великою кількістю і широким колом зацікавлених сторін.

A135. Дії у відповідь фірми на ризики якості можуть включати в себе інші форми перевірки завдань, які не є перевіркою якості завдань. Наприклад, при аудиті фінансової звітності дії у відповідь фірми можуть включати перевірку процедур команди із завдання, пов'язаних зі значними ризиками, або перевірку певних значних суджень персоналом, що володіє спеціальними технічними знаннями. У деяких випадках такі інші види перевірок завдань можуть проводитися на додаток до перевірки якості завдань.

A136. У деяких випадках фірма може визначити, що немає аудитів або інших

завдань, для яких перевірка якості завдання або інша форма перевірки завдання є належною дією у відповідь на ризик (ризика) якості.

Міркування державного сектора

A137. Характер і умови діяльності суб'єктів господарювання державного сектору (наприклад, через їх розмір і складність, коло зацікавлених сторін або характер послуг, що надаються ними) можуть призвести до виникнення ризиків якості. За цих обставин фірма може вирішити, що перевірка якості завдання є належною дією у відповідь на такі ризики якості. Закон або нормативний акт може встановити додаткові вимоги до звітування для аудиторів суб'єктів господарювання державного сектору (наприклад, окремий звіт про випадки недотримання закону або нормативних актів законодавчому чи іншому керівному органу або повідомлення про такі випадки в аудиторському звіті щодо фінансової звітності). У таких випадках фірма може також враховувати складність такого звітування та його важливість для користувачів при визначенні того, чи є перевірка якості завдання належною дією у відповідь.

Процес моніторингу та виправлення (див. параграфи 35-47)

A138. На додаток до можливості оцінки системи управління якістю, процес моніторингу та виправлення сприяє проактивному і постійному поліпшенню якості виконання завдань та системи управління якістю. Наприклад:

- Враховуючи властиві системі управління якістю обмеження, ідентифікація фірмою недоліків не є чимось незвичайним і є важливим аспектом системи управління якістю, оскільки швидке виявлення недоліків дозволяє фірмі своєчасно і ефективно їх усувати і сприяє культурі постійного вдосконалення.
- Заходи з моніторингу можуть надати інформацію, яка дозволить фірмі запобігти недоліку шляхом реагування на фіндинги, які з часом могли би призвести до недоліку.

Розробка та проведення заходів з моніторингу (див. параграф 37-38)

A139. Заходи фірми з моніторингу можуть включати в себе поєднання поточних заходів з моніторингу та періодичних заходів з моніторингу. Поточні заходи з моніторингу, як правило, є рутинними заходами, які включені в процеси фірми і виконуються в режимі реального часу, реагуючи на мінливі умови. Періодичні заходи з моніторингу проводяться фірмою через певні проміжки часу. У більшості випадків поточні заходи з моніторингу надають інформацію про систему управління якістю більш своєчасно.

A140. Заходи з моніторингу можуть включати в себе інспектування завдань в процесі їх виконання. Інспектування завдань призначені для контролю за тим, щоб той чи інший аспект системи управління якістю був розроблений, впроваджений і функціонував належним чином. За деяких обставин система управління якістю може включати в себе дії у відповідь, призначені для перевірки завдань в процесі їх виконання, що за своєю природою схоже на інспектування завдань в процесі їх виконання (наприклад, перевірки, призначені для виявлення збоїв або недоліків в системі управління якістю, щоб запобігти виникненню ризику якості). Мета заходу визначатиме його розробку і реалізацію, а також те, як він вписується в систему управління якістю (тобто чи є це інспектуванням завдання в процесі його виконання, що є заходом моніторингу, або перевіркою завдання, що є дією у відповідь на ризик якості).

A141. На характер, строки та обсяг діяльності з моніторингу можуть також впливати інші фактори, в тому числі:

- Розмір, структура і організаційна форма фірми.
- Залучення мережі фірми в заходи з моніторингу.
- Ресурси, які фірма має намір використовувати для забезпечення заходів з моніторингу, такі як використання ІТ-додатків.

A142. При виконанні заходів з моніторингу фірма може визначити, що необхідні зміни в характері, строках та обсязі заходів з моніторингу, наприклад, коли результати вказують на необхідність більш розширених заходів з моніторингу.

Розробка процесу оцінки ризиків фірми, а також процесу моніторингу та виправлення (див. параграф 37(с))

A143. Те, як розроблено процес оцінки ризиків фірми (наприклад, централізований або децентралізований процес або частота перевірок), може вплинути на характер, строки та обсяг заходів з моніторингу, включаючи заходи з моніторингу процесу оцінки ризиків фірми.

A144. Те, як розроблено процес моніторингу та виправлення фірми (тобто характер, строки та обсяг заходів з моніторингу та виправлення з урахуванням характеру та обставин фірми), може вплинути на заходи з моніторингу, що вживаються фірмою, щоб визначити, чи досягає процес моніторингу та виправлення заданої цілі, як це зазначено в параграфі 35.

Приклад масштабованості для демонстрації заходів з моніторингу для

процесу моніторингу та виправлення

- У фірмі, що має менш складну структуру, заходи з моніторингу можуть бути простими, оскільки інформація про процес моніторингу та виправлення може бути легкодоступною у формі знань керівництва на основі його частоті взаємодії з системою управління якістю, про характер строки та обсяг проведеної моніторингової діяльності, результати моніторингової діяльності та дії фірми щодо їх вирішення.
- У фірмі, що має більш складну структуру, заходи з моніторингу в процесі моніторингу та виправлення можуть бути спеціально розроблені для визначення того, що процес моніторингу та виправлення надає актуальну, надійну та своєчасну інформацію про систему управління якістю та належним чином реагує на виявлені недоліки.

Зміни в системі управління якістю (див. параграф 37 (d))

A145. Зміни в системі управління якістю можуть включати:

- Зміни для реагування на ідентифікований недолік в системі управління якістю.
- Зміни цілей якості, ризиків якості або відповідних дій у відповідь в результаті змін в характері і обставинах фірми і її завдань.

Коли відбуваються зміни, попередні заходи з моніторингу, вжиті фірмою, можуть більше не надавати фірмі інформацію для підтримки оцінки системи управління якістю, і, отже, заходи фірми з моніторингу можуть включати моніторинг цих областей змін.

Попередні заходи з моніторингу (див. параграф 37 (e))

A146. Результати попередніх заходів фірми з моніторингу можуть вказувати на області системи, в яких можуть виникнути недоліки, особливо області, де раніше були ідентифіковані недоліки.

A147. Попередні заходи з моніторингу, вжиті фірмою, можуть більше не надавати фірмі інформацію для підтримки оцінки системи, в тому числі по областях системи управління якістю, які не змінилися, особливо коли з моменту проведення заходів з моніторингу минув час.

Інша доречна інформація (див. параграф 37 (f))

A148. На додаток до джерел інформації, зазначених у пункті 37 (f), інша доречна

інформація може включати:

- інформацію, що передається мережею фірми відповідно до параграфів 50 (с) і 51 (b) про систему управління якістю фірми, включаючи вимоги мережі або мережеві послуги, які фірма включила в свою систему управління якістю.
- інформацію, що передається постачальником послуг про ресурси, які фірма використовує у своїй системі управління якістю.
- інформацію від регулюючих органів про суб'єкти господарювання, для яких фірма виконує завдання, наприклад, інформацію від регулюючого органу з цінних паперів про суб'єкта господарювання, для якого фірма виконує завдання (наприклад, порушення у фінансовій звітності суб'єкта господарювання).

A149. Результати зовнішніх інспектувань або інша актуальна інформація, як внутрішня, так і зовнішня, можуть вказувати на те, що попередні заходи з моніторингу, вжиті фірмою, не впоралися з виявленням недоліків в системі управління якістю. Ця інформація може вплинути на розгляд фірмою характеру, строків та обсягу заходів з моніторингу.

A150. Зовнішні інспектування не є заміною внутрішніх заходів фірми з моніторингу. Проте, результати зовнішніх інспектувань надають інформацію щодо характеру, строків та обсягу заходів з моніторингу.

A151. Приклади питань у параграфі 37, які можуть бути розглянуті фірмою при відборі завершених завдань для інспектування

- Щодо умов, подій, обставин, дій або бездіяльності, що призводять до виникнення ризиків якості:
  - Типи завдань, виконуваних фірмою, досвід фірми у виконанні даного типу завдань.
  - Типи суб'єктів господарювання, для яких виконуються завдання, наприклад:
    - Суб'єкти господарювання, цінні папери яких допущені до організованих торгів .
    - Суб'єкти господарювання, що працюють в галузях, що розвиваються.
    - Суб'єкти господарювання, що працюють в галузях, пов'язаних з високим рівнем складності або суджень.
    - Суб'єкти господарювання, що працюють в новій для фірми галузі.
  - Термін виконання повноважень та досвід партнерів із завдання.
- Результати попередніх інспектувань завершених завдань, у тому числі для кожного партнера із завдання.
- Щодо іншої доречної інформації:
  - Скарги або звинувачення щодо партнера із завдання.
  - Результати зовнішніх інспектувань, в тому числі для кожного партнера із завдання.
  - Результати оцінки фірмою відданості якості кожного партнера із завдання.

A152. Фірма може проводити численні заходи з моніторингу, крім інспектування виконаних завдань, які спрямовані на визначення того, чи відповідали завдання політикам або процедурам. Ці заходи з моніторингу можуть проводитися щодо певних завдань або партнерів із завдання. Характер і обсяг цих заходів з моніторингу, а також результати можуть бути використані фірмою при визначенні:

- які завершені завдання вибрати для інспектування;
- яких партнерів із завдання вибрати для інспектування;
- як часто вибирати партнера із завдання для інспектування; або

- які аспекти завдання слід враховувати при проведенні інспектування завершених завдань.

A153. Інспектування завершених завдань для партнерів із завдання на циклічній основі може допомогти фірмі в моніторингу того, чи виконали партнери із завдання свої загальні обов'язки по досягненню якості завдань, на які вони призначені.

Приклад того, як фірма може застосовувати циклічну основу для інспектування завершених завдань для кожного партнера із завдання

Фірма може встановити політики або процедури, що стосуються інспектування завершених завдань, які:

- встановлюють стандартний період циклу інспектування, такий як інспектування завершеного завдання для кожного партнера із завдання, який проводить аудит фінансової звітності, один раз на три роки, а для всіх інших партнерів із завдання - один раз на п'ять років;
- встановлюють критерії для відбору завершених завдань, у тому числі, що вибрані завдання для партнера із завдання, що виконує аудит фінансової звітності, включають аудиторське завдання;
- підходять до вибору партнерів із завдання непередбачуваним чином; і
- зазначають коли необхідно або доцільно вибирати партнерів із завдання частіше або рідше стандартного встановленого фірмою періоду, наприклад:
  - фірма може вибирати партнерів із завдання частіше стандартного встановленого фірмою періоду, коли:
    - Фірма виявила численні недоліки, які були оцінені як серйозні, і фірма вирішує, що потрібно частіше проводити циклічне інспектування всіх партнерів із завдання.
    - Партнер із завдання виконує завдання для суб'єктів господарювання, що працюють у певній галузі, де існує високий рівень складності або суджень.
    - Завдання, виконане партнером із завдання, було предметом інших заходів з моніторингу, і результати інших заходів з моніторингу були незадовільні.
    - Партнер із завдання виконав завдання для суб'єкту господарювання, що працює в галузі, в якій партнер із завдання має обмежений досвід.
    - Партнер із завдання є нещодавно призначеним

партнером із завдання або недавно приєднався до фірми з іншої фірми або іншої юрисдикції.

○ Фірма може відкласти вибір партнера із завдання (наприклад, відкласти на рік після закінчення стандартного періоду, встановленого в політиці фірми), коли:

- завдання, що виконуються партнером із завдання, були предметом інших заходів з моніторингу протягом стандартного періоду, встановленого в політиці фірми; і
- результати інших заходів з моніторингу надають достатню інформацію про партнера із завдання (тобто проведення інспектування завершених завдань навряд чи надасть фірмі додаткову інформацію про партнера із завдання).

A154. Питання, що розглядаються при інспектуванні завдання, залежать від того, як інспектування буде використовуватися для моніторингу системи управління якістю. Зазвичай інспектування завдання включає визначення того, що заходи реагування, які застосовуються на рівні завдання (наприклад, політики і процедури фірми щодо виконання завдання), були реалізовані відповідно до плану і працюють ефективно.

Особи, які здійснюють заходи з моніторингу (див. параграф 39 (b))

A155. Положення відповідних етичних вимог мають значення при розробці політик або процедур, спрямованих на забезпечення об'єктивності осіб, які здійснюють заходи з моніторингу. Загроза власної оцінки може виникнути тоді, коли людина, що виконує:

- інспектування завдання була:
  - у випадку аудиту фінансової звітності, членом команди із завдання або відповідальним за перевірку якості цього завдання або завдання на наступний фінансовий період; або
  - для всіх інших завдань - членом групи із завдання або відповідальним за перевірку якості цього завдання.
- інший вид заходів з моніторингу, брала участь у розробці, здійсненні або функціонуванні дій у відповідь, що підлягають моніторингу.

A156. За деяких обставин, наприклад, у випадку з фірмами, що мають менш складну структуру, може не вистачити персоналу, що володіє компетенцією, можливостями, часом або об'єктивністю для виконання заходів з моніторингу.

За цих обставин фірма може використовувати мережеві послуги або постачальника послуг для виконання дій з моніторингу.

Оцінка фіндингів та ідентифікація недоліків (див. параграфи 16 (а), 40-41)

A157. Фірма накопичує фіндинги заходів з моніторингу, зовнішніх інспектувань та інших відповідних джерел.

A158. Інформація, накопичена фірмою в результаті заходів з моніторингу, зовнішніх інспектувань та інших відповідних джерел, може виявити інші спостереження про систему управління якістю фірми, такі як:

- дії, поведінка або умови, що призвели до позитивних результатів у контексті якості або ефективності системи управління якістю; або
- аналогічні обставини, в яких не було відзначено ніяких фіндингів (наприклад, завдання, в яких не було відзначено ніяких фіндингів, і завдання, які мають характер, аналогічний завданням, в яких були відзначені фіндинги).

Інші спостереження можуть бути корисні для фірми, оскільки вони можуть допомогти фірмі в розслідуванні першопричин ідентифікованих недоліків, вказати методи, які фірма може підтримувати або застосовувати більш широко (наприклад, у всіх завданнях), або відзначити можливості для фірми щодо вдосконалення системи управління якістю.

A159. Фірма застосовує професійне судження при визначенні того, чи призводять фіндинги, окремо або в поєднанні з іншими фіндингами, до недоліків в системі управління якістю. При винесенні судження фірмі, можливо, буде потрібно взяти до уваги відносну важливість фіндингів в контексті цілей якості, ризиків якості, дій у відповідь або інших аспектів системи управління якістю, до яких вони відносяться. На судження фірми можуть впливати кількісні та якісні фактори, що мають відношення до отриманих фіндингів. За деяких обставин фірма може вважати за доцільне отримати додаткову інформацію про фіндинги, щоб визначити, чи існує недолік. Не всі фіндинги, включаючи фіндинги щодо завдань, будуть недоліком.

A160. *Приклади кількісних і якісних факторів, які фірма може враховувати при визначенні того, чи призводять фіндинги до недоліку*

Ризики якості та дії у відповідь

- Якщо фіндинги пов'язані із дією у відповідь:

- Як розробляється дія у відповідь, наприклад, характер дії у відповідь, її частота (якщо застосовується) і відносна важливість дії у відповідь для реагування на ризик (ризики) якості та досягнення цілі (цілей) якості, до яких він відноситься.
- Характер ризику якості, до якого відноситься дія у відповідь, і ступінь, в якому фіндинги вказують на те, що протидії ризику якості не було.
- Чи існують інші дії у відповідь, які стосуються того ж ризику якості, і чи є фіндинги для цих дій у відповідь.

Характер фіндингів та їх поширеність

- Характер отриманих фіндингів. Наприклад, фіндинги, пов'язані з діями та поведінкою керівництва, можуть бути якісно значущими, враховуючи всеохоплюючий вплив, який це може мати на систему управління якістю в цілому.
- Чи вказують отримані фіндинги в поєднанні з іншими фіндингами на тенденцію або системну проблему. Наприклад, аналогічні фіндинги щодо завдань, які з'являються в декількох завданнях, можуть вказувати на системну проблему.

Масштаби заходів з моніторингу та обсяг отриманих фіндингів

- Масштаби заходів з моніторингу, в результаті яких були отримані фіндинги, включаючи кількість або розмір вибірок.
- Ступінь фіндингів щодо вибірки, що охоплюється заходами з моніторингу, і щодо очікуваної частоти відхилень. Наприклад, при інспектуванні завдань, кількість обраних завдань, в яких були виявлені результати, відносно до загальної кількості обраних завдань та очікуваного коефіцієнта відхилення, встановленого фірмою.

A161. Оцінка фіндингів та ідентифікація недоліків, а також оцінка серйозності і всеохоплюваності ідентифікованого недоліку, включаючи розслідування основної причини (причин) ідентифікованого недоліку, є частиною ітеративного і нелінійного процесу.

Приклади того, як процес оцінки фіндингів та ідентифікація недоліків, оцінки ідентифікованих недоліків, включаючи розслідування першопричин ідентифікованих недоліків, є ітеративним і нелінійним

- При розслідуванні першопричини (першопричин) ідентифікованого недоліку фірма може виявити обставину, що має схожість з іншими обставинами, при яких були виявлені фіндинги, які не були визнані недоліком. В результаті фірма коригує свою оцінку інших фіндингів і класифікує їх як недоліки.
- При оцінці серйозності та всеохоплюваності ідентифікованого недоліку фірма може виявити тенденцію або системну проблему, яка корелює з іншими фіндингами, які не вважаються недоліками. В результаті фірма коригує свою оцінку інших фіндингів і також класифікує їх як недоліки.

A162. Результати діяльності з моніторингу, результати зовнішніх інспектувань та інша відповідна інформація (наприклад, діяльність з моніторингу мережі або скарги та звинувачення) можуть розкривати інформацію про ефективність процесу моніторингу та виправлення. Наприклад, результати зовнішніх інспектувань можуть надати інформацію про систему управління якістю, яка не була ідентифікована в процесі моніторингу та виправлення фірми, що допоможе виявити недоліки в цьому процесі.

Оцінка ідентифікованих недоліків (див. параграф 41)

A163. Фактори, які фірма може враховувати при оцінці серйозності та всеохоплюваності ідентифікованого недоліку, включають:

- характер ідентифікованого недоліку, включаючи аспект системи управління якістю фірми, до якого відноситься недолік, і чи полягає недолік в розробці, впровадженні або функціонуванні системи управління якістю;
- у разі ідентифікованих недоліків, пов'язаних із діями у відповідь, чи існують компенсуючі дії у відповідь для усунення ризику якості, до якого відноситься дія у відповідь;
- першопричина (першопричини) ідентифікованого недоліку;
- частота, з якою виникали проблеми, що призводять до виявленого недоліку; і
- величина ідентифікованого недоліку, то, як швидко він виник, і тривалість часу, протягом якого він існував і чинив вплив на систему управління якістю.

A164. Серйозність і всеохоплюваність ідентифікованих недоліків впливає на оцінку системи управління якістю, яка проводиться особою (особами), на яку (яких) покладено кінцеву відповідальність і підзвітність за систему управління якістю.

Першопричина ідентифікованих недоліків (див. параграф 41(a))

A165. Мета розслідування першопричин ідентифікованих недоліків полягає в тому, щоб зрозуміти основні обставини, що спричинили недоліки, щоб фірма могла:

- оцінити серйозність і всеохоплюваність ідентифікованого недоліку; і
- належним чином виправити ідентифікований недолік.

Проведення аналізу першопричин передбачає, що ті, хто проводить оцінку, вносять професійне судження на основі наявних доказів.

A166. Характер, строки та обсяг процедур, що проводяться для розуміння першопричини (першопричин) ідентифікованого недоліку, також можуть залежати від характеру і обставин фірми, таких як:

- Складність і операційні характеристики фірми.
- Розмір фірми.
- Географічний розподіл фірми.
- Як структурована фірма або в якій мірі фірма концентрує або централізує свої процеси або види діяльності.

Приклади того, як характер ідентифікованих недоліків і їх можлива серйозність, а також характер і обставини фірми можуть вплинути на характер, терміни і обсяг процедур для розуміння першопричини (першопричин) ідентифікованих недоліків

- Характер ідентифікованого недоліку: Процедури фірми для розуміння першопричини (першопричин) ідентифікованого недоліку можуть бути більш суворими в обставинах, коли був випущений неналежний звіт із завдання, пов'язаний з аудитом фінансової звітності суб'єкту господарювання, цінні папери якого допущені до організованих торгів, або ідентифікований недолік пов'язаний з діями і поведінкою керівництва стосовно якості.

- Можлива серйозність ідентифікованого недоліку: Процедури фірми для розуміння першопричини (першопричин) ідентифікованого недоліку можуть бути більш суворими в обставинах, коли недолік був ідентифікований в багатьох завданнях або є ознаки того, що політики або процедури мають високий рівень недотримання.

- Характер і обставини фірми:

- У випадку з фірмою, що має менш складну структуру з єдиним місцем розташування, процедури фірми для розуміння першопричини (першопричин) ідентифікованого недоліку можуть бути простими,

оскільки інформація, необхідна для розуміння, може бути легкодоступною і концентрованою, а першопричина - більш очевидною.

○ У випадку з фірмою, що має більш складну структуру з кількома місцями діяльності, процедури для розуміння першопричини (першопричин) ідентифікованого недоліку можуть включати використання людей, які пройшли спеціальне навчання щодо дослідження першопричини (першопричин) ідентифікованих недоліків, і розробку методології з більш формалізованими процедурами для виявлення першопричини (першопричин).

A167. При дослідженні першопричини (першопричин) ідентифікованих недоліків фірма може розглянути питання про те, чому недоліки не було виявлено при інших обставинах, які мають подібний характер з питанням, до якого відноситься ідентифікований недолік. Така інформація також може бути корисна при визначенні того, як виправити ідентифікований недолік.

Приклад того, коли недолік не було ідентифіковано за інших обставин аналогічного характеру, і як ця інформація допомагає фірмі в розслідуванні першопричини (першопричин) ідентифікованих недоліків

Фірма може визначити, що існує недолік, оскільки аналогічні результати були отримані в багатьох завданнях. Тим не менш, результати не були отримані по декількох інших завданнях в тій самій генеральній сукупності, яка була протестована. Порівнюючи завдання, фірма приходить до висновку, що першопричиною ідентифікованого недоліку є відсутність належної участі партнерів із завдання на ключових етапах його виконання.

A168. Визначення першопричини (першопричин), яка є досить конкретною, може підтримати процес фірми щодо виправлення ідентифікованих недоліків.

Приклад визначення специфічної (их) першопричини (першопричин)

Фірма може визначити, що групи із завдання, які проводять аудит фінансової звітності, не можуть отримати достатні належні аудиторські докази щодо бухгалтерських оцінок, в яких припущення керівництва мають високий ступінь суб'єктивності. Хоча фірма зазначає, що ці команди із завдання не демонструють належного професійного скептицизму, першопричина цієї проблеми може бути пов'язана з іншим питанням, таким як культурне середовище, яке не заохочує членів команди із завдання задавати питання особам, які мають вищі повноваження, або неналежне керівництво, нагляд та перевірка роботи, виконуваної за завданням.

A169. На додаток до дослідження першопричини (першопричин) ідентифікованих недоліків, фірма може також досліджувати першопричину (першопричини) позитивних результатів, оскільки це допоможе виявити можливості для фірми щодо поліпшення або подальшого вдосконалення системи управління якістю.

Реагування на ідентифіковані недоліки (див. параграф 42)

A170. Характер, строки та обсяг виправних дій можуть залежати від цілого ряду інших факторів, включаючи:

- Першопричину (першопричини).
- Серйозність і всеохоплюваність ідентифікованого недоліку і, отже, невідкладність, з якою його необхідно усунути.
- Ефективність виправних дій в усуненні першопричини (першопричин), наприклад, чи необхідно фірмі здійснювати більше однієї виправної дії для ефективного усунення першопричини (першопричин) або необхідно здійснювати виправні дії в якості тимчасових заходів, поки фірма не зможе здійснювати більш ефективні виправні дії.

A171. За деяких обставин виправні дії можуть включати встановлення додаткових цілей якості, або можуть бути додані або змінені ризики якості або дії у відповідь, оскільки встановлено, що вони не підходять.

A172. За обставин, коли фірма визначає, що першопричина ідентифікованого недоліку пов'язана з ресурсом, наданим постачальником послуг, фірма може також:

- Детально дослідити, чи слід продовжувати використовувати ресурс, наданий постачальником послуг.
- Повідомити інформацію про це постачальнику послуг.

Фірма несе відповідальність за реагування на вплив ідентифікованого недоліку, пов'язаного з ресурсом, наданим постачальником послуг, на систему управління якістю і вжиття заходів щодо запобігання повторення недоліку у системі управління якістю фірми. Однак фірма зазвичай не несе відповідальності за виправлення ідентифікованого недоліку від імені постачальника послуг або подальше розслідування першопричини ідентифікованого недоліку у постачальника послуг.

Файндинги по конкретному завданню (див. параграф 45)

A173. За обставин, коли процедури не були виконані або опублікований звіт є неналежним, дії, вжиті фірмою, можуть включати:

- Консультації з відповідними особами щодо відповідних дій.

- Обговорення цього питання з керівництвом суб'єкту господарювання або тими, кого наділено найвищими повноваженнями.
- Виконання пропущених процедур.

Дії, вжиті фірмою, не звільняють фірму від обов'язку вчиняти подальші дії, пов'язані з результатами в контексті системи управління якістю, а також здійснювати оцінку результатів для ідентифікації недоліків, а при наявності недоліків - розслідувати першопричину (першопричини) ідентифікованого недоліку.

Постійний процес передачі інформації, пов'язаний з моніторингом і виправленням (див. параграф 46)

A174. Інформація про моніторинг та виправлення, що передається особі (ам), на яких покладено кінцеву відповідальність та підзвітність за систему управління якістю, може передаватися на постійній основі або періодично. Ця особа (особи) може використовувати інформацію кількома способами, наприклад:

- В якості основи для подальшої передачі інформації про важливість якості персоналу.
- Залучати окремих осіб до відповідальності за покладені на них ролі.
- Своєчасно виявляти ключові проблеми, пов'язані з системою управління якістю.

Інформація також забезпечує основу для оцінки системи управління якістю і висновку по ній, як це передбачено параграфами 53-54.

Вимоги мережі або мережеві послуги (див. параграф 48)

A175. За певних обставин фірма може належати до мережі. Мережі можуть встановлювати вимоги до системи управління якістю фірми або надавати послуги або ресурси, які фірма може обирати для впровадження або використання при розробці, впровадженні та забезпеченні функціонування своєї системи управління якістю. Такі вимоги або послуги можуть бути призначені для сприяння послідовному виконанню якісних завдань фірмами, що входять в мережу. Ступінь, в якому мережа надасть фірмі цілі якості, ризики якості і дії у відповідь, загальні для всієї мережі, буде залежати від домовленостей між фірмою та мережею.

Приклади вимог мережі

- Вимоги до фірми включати в систему управління якістю фірми загальні для мережевих фірм додаткові цілі якості або ризики якості
- Вимоги до фірми включати загальні для мережевих фірм дії у відповідь до системи управління якістю фірми. Такі дії у відповідь, розроблені мережею, можуть включати мережеві політики або процедури, які визначають керівні ролі та обов'язки, в тому числі те, як фірма повинна розподіляти повноваження та відповідальність всередині фірми, або ресурси, такі як методології, розроблені мережею для виконання завдань, або ІТ-додатки.
- Вимоги про те, щоб фірма була об'єктом заходів з моніторингу мережі. Ці заходи з моніторингу можуть бути пов'язані з вимогами мережі (наприклад, контроль за тим, щоб фірма належним чином впровадила методологію мережі) або з системою управління якістю фірми в цілому.

Приклади мережевих послуг

- Послуги або ресурси, які фірма може використовувати у своїй системі управління якістю або при виконанні завдань, такі як програми добровільного навчання, використання аудиторів компонентів або експертів з мережі або використання центру надання послуг, створеного на рівні мережі, або іншою мережевою фірмою або групою мережевих фірм.

A176. Мережа може встановлювати обов'язки для фірми з реалізації вимог мережі або мережевих послуг.

Приклади обов'язків фірми щодо впровадження вимог мережі або мережевих послуг

- Фірма повинна мати певну ІТ-інфраструктуру та ІТ-процеси для підтримки ІТ-додатку, що надається мережею, який фірма використовує в системі управління якістю.
- Фірма зобов'язана проводити загально-фірмове навчання за методологією, що надається мережею, в тому числі при внесенні змін до методології.

A177. Розуміння фірмою вимог мережі або мережевих послуг і обов'язків фірми, пов'язаних з їх реалізацією, може бути отримано за допомогою запитів або документації, наданої мережею з таких питань, як:

- Управління і керівництво мережею.
- Процедури, що виконуються мережею при розробці, впровадженні і, якщо застосовно, функціонуванні вимог мережі або мережевих послуг.
- Як мережа визначає і реагує на зміни, які впливають на вимоги мережі або мережеві послуги, або іншу інформацію, таку як зміни в професійних стандартах або інформацію, що вказує на недоліки в вимогах мережі або мережевих послугах.
- Як мережа контролює відповідність вимог мережі або мережевих послуг, що може включати в себе заходи мережевих фірм з моніторингу та процеси мережі щодо виправлення ідентифікованих недоліків.

Вимоги мережі або мережеві послуги в системі управління якістю фірми (див. параграф 49)

A178. Характеристики вимог мережі або мережевих послуг є умовою, подією, обставиною, дією або бездіяльністю при ідентифікації та оцінці ризиків якості.

Приклад вимоги мережі або мережевої послуги, які призводять до появи ризику якості

Мережа може вимагати від фірми використання ІТ-додатку, який стандартизовано по всій мережі, для прийняття і продовження відносин з клієнтами і конкретних завдань. Це може призвести до виникнення ризику якості через те, що ІТ-додаток не розглядає питання місцевого законодавства або нормативних актів, які повинні враховуватися фірмою при прийнятті та продовженні відносин з клієнтами і конкретних завдань.

A179. Мета вимог мережі може включати в себе сприяння послідовному виконанню якісних завдань мережевими фірмами. Мережа може очікувати, що фірма виконає вимоги мережі, однак фірмі може бути потрібно адаптувати або доповнити вимоги мережі таким чином, щоб вони відповідали характеру, обставинам фірми та її завдань.

Приклади того, як вимоги мережі або мережеві послуги можуть потребувати адаптації або доповнення

Вимоги мережі або мережеві послуги

Як фірма адаптує або доповнює вимоги до мережі або мережевих послуг

<p>Мережа вимагає, щоб фірма включала певні ризики якості в систему управління якістю, щоб всі фірми в мережі враховували ризики якості.</p>	<p>В рамках ідентифікації та оцінювання ризиків якості фірма включає ризики якості, які потрібні мережі.</p> <p>Фірма також розробляє та впроваджує дії у відповідь на ризики якості, які вимагаються мережею.</p>
<p>Мережа вимагає, щоб фірма розробила і впровадила певні дії у відповідь.</p>	<p>В рамках розробки та реалізації відповідних дій у відповідь фірма визначає:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Яким ризикам якості протидіють дії у відповідь. ● Як дії у відповідь, що вимагаються мережею, будуть включені в систему управління якістю фірми, враховуючи характер і обставини фірми. Це може включати в себе адаптацію дії у відповідь з урахуванням характеру і обставин фірми та її завдань (наприклад, адаптація методології з урахуванням питань, пов'язаних із законодавством або регулюванням).
<p>Фірма використовує осіб з інших мережевих фірм в якості аудиторів компонентів. Існують вимоги мережі, які забезпечують високий ступінь єдності систем управління якістю мережевих фірм. Вимоги мережі включають конкретні критерії, які застосовуються до осіб, призначених для роботи над компонентом для аудиту групи.</p>	<p>Фірма встановлює політики або процедури, які вимагають, щоб команда із завдання отримувала підтвердження від аудитора компонента (тобто іншої мережевої фірми), що особи, призначені компоненту, відповідають конкретним критеріям, викладеним у вимогах мережі.</p>

A180. За деяких обставин при адаптації або доповненні вимог мережі або мережевих послуг фірма може визначити можливі поліпшення вимог мережі або мережевих послуг і може повідомити про ці поліпшення мережі.

Заходи з моніторингу, які вживаються мережею щодо системи управління якістю фірми (див. параграф 50(с))

A181. Результати заходів мережі з моніторингу системи управління якістю фірми можуть включати наступну інформацію:

- опис заходів з моніторингу, включаючи їхній характер, строки та обсяг;
- фіндинги, ідентифіковані недоліки та інші спостереження про систему управління якістю фірми (наприклад, позитивні результати або можливості для фірми щодо поліпшення або подальшого вдосконалення системи управління якістю); і
- оцінка мережею першопричини (першопричин) ідентифікованих недоліків, оцінений вплив ідентифікованих недоліків і рекомендовані виправні дії.

Заходи з моніторингу, які вживаються мережею у всіх мережевих фірмах (див. Параграф 51 (b))

A182. Інформація від мережі про загальні результати заходів мережі з моніторингу, які вживаються щодо систем управління якістю всіх мережевих фірм, може бути узагальненням або коротким викладом інформації, описаної в параграфі A181, включаючи тенденції і загальні області ідентифікованих недоліків в мережі, або позитивні результати, які можуть бути відтворені у всій мережі. Така інформація може:

- Використовуватися фірмою:
  - При ідентифікації та оцінюванні ризиків якості.
  - Як частина іншої відповідної інформації, що розглядається фірмою при визначенні наявності недоліків в вимогах мережі або мережевих послугах, використовуваних фірмою в її системі управління якістю.
- Бути доведена до відома партнерів із завдання для групи в контексті розгляду компетентності та можливостей аудиторів компонентів з мережевої фірми, на яких поширюються загальні вимоги мережі (наприклад, загальні цілі в галузі якості, ризики якості та заходи реагування).

A183. У деяких обставинах фірма може отримати інформацію від мережі про недоліки, виявлені в системі управління якістю мережевої фірми, які впливають на фірму. Мережа може також збирати інформацію від мережевих фірм щодо результатів зовнішніх інспектувань систем управління якістю мережевих фірм. У деяких випадках закон або нормативні акти в конкретній юрисдикції можуть перешкоджати обміну інформацією між мережею та іншими мережевими фірмами або можуть обмежувати специфічність такої інформації.

A184. В обставинах, коли мережа не надає інформацію про загальні результати заходів з моніторингу мережі серед мережевих фірм, фірма може зробити наступні подальші дії:

- обговорення цього питання з мережею; і
- визначення впливу на завдання фірми та надання інформації про цей вплив командам із завдання.

Недоліки в вимогах мережі або мережевих послугах, виявлені фірмою (див. Параграф 52)

A185. Оскільки вимоги мережі або мережеві послуги, що використовуються фірмою, є частиною системи управління якістю фірми, на них також поширюються вимоги цього МСУЯ щодо моніторингу та виправлення. Вимоги мережі або мережеві послуги можуть контролюватися мережею, фірмою або ними разом.

Приклад того, коли вимога мережі або мережева послуга контролюються як мережею, так і фірмою

Мережа може здійснювати заходи з моніторингу на мережевому рівні щодо загальної методології. Фірма також стежить за застосуванням методології членами команди із завдання шляхом проведення інспектування завдань.

A186. При розробці та здійсненні виправних дій для реагування на наслідки ідентифікованого недоліку в вимогах мережі або мережевих послугах фірма може:

- зрозуміти заплановані виправні дії мережі, в тому числі, чи несе фірма будь-яку відповідальність за здійснення виправних дій; і
- дослідити, чи потрібно фірмі вчинити додаткові виправні дії для реагування на ідентифікований недолік і пов'язану з ним першопричину (першопричини), наприклад, коли:
  - мережа не вчинила належних виправних дій; або
  - виправні дії мережі потребують часу для ефективного реагування на ідентифікований недолік.

Оцінка системи управління якістю (див. параграф 53)

A187. Особі (особам), на яку (яких) покладено кінцеву відповідальність та підзвітність за систему управління якістю, інші особи можуть надавати допомогу у проведенні оцінки. Проте, особа (особи), на яку (яких) покладено кінцеву відповідальність та підзвітність за систему управління якістю,

залишається відповідальною та підзвітною за оцінку.

A188. Момент часу, в який проводиться оцінка, може залежати від обставин фірми і може збігатися із закінченням фінансового року фірми або завершенням річного циклу моніторингу. і

A189. Інформація, яка забезпечує основу для оцінки системи управління якістю, включає інформацію, повідомлену особі (особам), на яку (яких) покладено кінцеву відповідальність та підзвітність за систему управління якістю відповідно до параграфу 46.

Приклади масштабованості для демонстрації того, як може бути отримана інформація, яка забезпечує основу для оцінки системи управління якістю

- У фірмі, що має менш складну структуру, особа (особи), на яку (яких) покладено кінцеву відповідальність і підзвітність за систему управління якістю, може бути безпосередньо залучена в моніторинг і виправлення і, отже, володіти інформацією, що підтримує оцінку системи управління якістю.
- У фірмі, що має більш складну структуру, особі (особам), на яку (яких) покладена кінцева відповідальність і підзвітність за систему управління якістю, може знадобитися розробити процеси для збору, узагальнення і передачі інформації, необхідної для оцінки системи управління якістю.

Висновок про систему управління якістю (див. параграф 54)

A190. У контексті цього МСУЯ передбачається, що функціонування системи в цілому забезпечує фірмі обґрунтовану впевненість в тому, що цілі системи управління якістю досягаються. У висновку про систему управління якістю особа (особи), на яку (яких) покладено кінцеву відповідальність і підзвітність за систему управління якістю, може, використовуючи результати процесу моніторингу та виправлення, враховувати наступне:

- серйозність і всеохоплюваність ідентифікованих недоліків, а також вплив на досягнення цілей системи управління якістю;
- чи були розроблені і реалізовані фірмою виправні дії, і чи є виправні дії, зроблені до моменту оцінки, ефективними; і
- чи було належним чином виправлено вплив ідентифікованих недоліків на систему управління якістю, наприклад, чи були вжиті подальші дії відповідно до параграфу 45.

A191. Можуть виникнути обставини, коли ідентифіковані серйозні недоліки (включаючи виявлені серйозні і всеохоплюючі недоліки) були належним чином виправлені, а їхні наслідки усунені на момент проведення оцінювання. У таких випадках особа (особи), на яку (яких) покладено кінцеву відповідальність та підзвітність за систему управління якістю, може дійти висновку, що система управління якістю забезпечує фірмі обґрунтовану впевненість у тому, що цілі системи управління якістю досягаються.

A192. Ідентифікований недолік може мати всеохоплюючий вплив на розробку, впровадження та функціонування системи управління якістю, коли, наприклад:

- Недолік зачіпає кілька компонентів або аспектів системи управління якістю.
- Недолік обмежується конкретним компонентом або аспектом системи управління якістю, але є основоположним для системи управління якістю.
- Недолік зачіпає кілька бізнес-одиниць або географічних локацій фірми.
- Недолік обмежується бізнес-одиницею або географічною локацією, але бізнес-підрозділ або локація, що зазнали впливу, мають основоположне значення для фірми в цілому.
- Недолік зачіпає значну частину завдань певного типу або характеру.

Приклад ідентифікованого недоліку, який можна вважати серйозним, але не всеохоплюючим

Фірма виявляє недолік в меншому регіональному офісі фірми. Ідентифікований недолік пов'язаний з недотриманням багатьох політик або процедур фірми. Фірма вважає, що культура в регіональному офісі, особливо дії та поведінка керівництва регіонального офісу, які були надмірно зосереджені на фінансових пріоритетах, стали першопричиною ідентифікованого недоліку. Фірма визначає, що вплив ідентифікованого недоліку є:

- серйозним, оскільки він пов'язаний з культурою регіонального офісу і загальним дотриманням політики або процедур фірми; і
- не всеохоплюючим, оскільки він обмежений невеликим регіональним офісом.

A193. Особа (особи), на яку (яких) покладено кінцеву відповідальність і підзвітність за систему управління якістю, може прийти до висновку, що система управління якістю не забезпечує фірмі обґрунтованої впевненості в тому, що цілі системи управління якістю досягаються в обставинах, коли

ідентифіковані недоліки є серйозними і всеохоплюючими, заходи, вжиті для виправлення ідентифікованих недоліків, є неналежними, і наслідки ідентифікованих недоліків не були належним чином виправлені.

Приклад ідентифікованого недоліку, який можна вважати серйозним і всеохоплюючим

Фірма виявляє недоліки в регіональному офісі, який є найбільшим офісом фірми і забезпечує фінансову, оперативну і технічну підтримку для всього регіону. Ідентифікований недолік пов'язаний з недотриманням багатьох політик або процедур фірми. Фірма вважає, що культура в регіональному офісі, особливо дії та поведінка керівництва регіонального офісу, які були надмірно зосереджені на фінансових пріоритетах, стали першопричиною ідентифікованого недоліку. Фірма визначає, що наслідок ідентифікованого недоліку є:

- серйозним, оскільки він пов'язаний з культурою регіонального офісу і загальним дотриманням політик або процедур фірми; і
- всеохоплюючим, оскільки регіональний офіс є найбільшим офісом і надає підтримку багатьом іншим офісам, а недотримання політик або процедур фірми, можливо, мало ширший вплив на інші офіси.

A194. Фірмі може знадобитися час, щоб виправити ідентифіковані серйозні і всеохоплюючі недоліки. У міру того, як фірма продовжує вживати заходів щодо виправлення ідентифікованих недоліків, всеохоплюваність ідентифікованих недоліків може бути зменшена, і може бути встановлено, що виявлені недоліки як і раніше серйозні, але вже не серйозні та всеохоплюючі одночасно. У таких випадках особа (особи), на яку (яких) покладено кінцеву відповідальність і підзвітність за систему управління якістю, може прийти до висновку, що, за винятком питань, пов'язаних з ідентифікованими недоліками, які мають серйозний, але не всеохоплюючий вплив на розробку, впровадження і функціонування системи управління якістю, система управління якістю забезпечує фірмі обґрунтовану впевненість в тому, що цілі системи управління якістю досягаються.

A195. Цей МСУЯ не вимагає отримання фірмою незалежного звіту з надання впевненості про свою систему управління якістю, і не забороняє фірмі робити це.

Вжиття невідкладних та належних заходів та подальше повідомлення інформації
(див. параграф 55)

A196. В обставинах, коли особа (особи), на яку (яких) покладено кінцеву відповідальність і підзвітність за систему управління якістю, приходиться до висновку, описаного в параграфі 54(b) або 54 (c), невідкладні та належні заходи, вжиті фірмою, можуть включати:

- Вжиття заходів для підтримки виконання завдань шляхом виділення додаткових ресурсів або розробки додаткових рекомендацій і підтвердження того, що звіти, що випускаються фірмою, відповідають обставинам, до тих пір, поки не буде виправлено ідентифіковані недоліки, і доведення таких заходів до відома команд із завдання.
- Отримання юридичної консультації.

A197. У деяких обставинах фірма може мати незалежний керівний орган, який здійснює невиконавчий нагляд за фірмою. За таких обставин інформація також передається незалежному керівному органу.

A198. *Приклади обставин, коли фірмі може бути доцільно повідомити зовнішнім сторонам про оцінку системи управління якістю*

- Коли фірма належить до мережі.
- Коли інші мережеві фірми використовують роботу, яку виконує фірма, наприклад, у випадку аудиту групи.
- Коли звіт, випущений фірмою, визначається фірмою як неналежний в результаті збою системи управління якістю, керівництво або ті, хто наділені найвищими повноваженнями, суб'єкта господарювання повинні бути проінформовані про це.
- Коли закон або нормативні акти вимагають, щоб фірма повідомляла інформацію наглядовому органу або регулюючому органу.

Оцінки діяльності (див. параграф 56)

A199. Періодичні оцінки діяльності сприяють підзвітності. При розгляді результатів діяльності окремої особи фірма може брати до уваги:

- Результати заходів фірми з моніторингу аспектів системи управління якістю, які відносяться до відповідальності окремої особи. У деяких обставинах фірма може встановити цільові показники для окремої особи і зіставити результати заходів фірми з моніторингу з цими цільовими показниками.
- Дії, вжиті фізичною особою у відповідь на ідентифіковані недоліки, які відносяться до відповідальності цієї фізичної особи, включаючи своєчасність та ефективність таких дій.

Приклади масштабованості, що демонструють, як фірма може проводити оцінку діяльності

- Фірма з менш складною структурою може найняти постачальника послуг для проведення оцінки, або результати заходів фірми з моніторингу можуть дати уявлення про результати діяльності окремої особи.
- У фірмі з більш складною структурою оцінка діяльності може проводитися незалежним невиконавчим членом керівного органу фірми або спеціальним комітетом, контроль над яким здійснює керівний орган фірми.

A200. Позитивна оцінка діяльності може бути винагороджена фінансовим заохоченням, просуванням по службі та іншими стимулами, які фокусуються на відданості особи якості і підсилюють підзвітність. З іншого боку, фірма може зробити коригувальні дії для реагування на негативну оцінку діяльності, яка може вплинути на досягнення фірмою своїх цілей якості.

Міркування для державного сектора

A201. У випадку з державним сектором може виявитися недоцільним проводити оцінку діяльності особи (осіб), на яку (яких) покладено кінцеву відповідальність та підзвітність за систему управління якістю, або вживати заходи для реагування на результати оцінки діяльності, враховуючи характер призначення цієї особи. Проте, оцінки діяльності все ще можуть проводитися для інших співробітників фірми, на яких покладена операційна відповідальність за аспекти системи управління якістю.

Документація (див. параграф 57-59)

A202. Документація надає докази того, що фірма дотримується цього МСУЯ, а також закону, нормативних актів або відповідних етичних вимог. Це також може бути корисним для навчання персоналу та команд із задання, забезпечення збереження організаційних знань та надання історичного підґрунтя для рішень, прийнятих фірмою щодо її системи управління якістю. Для фірми немає ні необхідності, ні практичної можливості документувати кожне розглянуте питання або винесене судження про свою систему управління якістю. Крім того, дотримання положень цьому МСУЯ може бути підтверджено фірмою за допомогою її компонента інформації та комунікації, документів або інших письмових матеріалів, або ІТ-додатків, які є невід'ємною частиною компонентів системи управління якістю.

A203. Документація може приймати форму офіційних письмових посібників, контрольних списків і форм, може бути неофіційно задокументована (наприклад, повідомлення по електронній пошті або публікації на веб-сайтах) або може зберігатися в ІТ-додатках або інших цифрових формах (наприклад, в базах даних). Фактори, які можуть вплинути на судження фірми про форму, зміст і обсяг документації, включаючи частоту оновлення документації, можуть включати:

- складність структури фірми і кількість офісів;
- характер і складність практики та організації фірми;
- характер завдань, які виконує фірма, і характер суб'єктів господарювання, для яких виконуються завдання;
- характер і складність задокументованого питання, наприклад, чи відноситься воно до аспекту системи управління якістю, який змінився, або до області з більшим ризиком для якості, а також складність суджень, що відносяться до цього питання; і
- частота і ступінь змін в системі управління якістю.

У фірмі з менш складною структурою може не знадобитися документація, що підтверджує передану інформацію, оскільки можуть бути ефективними неформальні методи передачі інформації. Тим не менш, фірма з менш складною структурою може вважати за доцільне задокументувати таку передачу інформації, щоб надати докази того, що вона мала місце.

A204. У деяких випадках зовнішній наглядовий орган може встановлювати вимоги до документації, офіційно або неофіційно, наприклад, у зв'язку з результатами зовнішнього інспектування. Відповідні етичні вимоги можуть також включати конкретні вимоги, що стосуються документації, наприклад, Кодекс РМСЕБ вимагає документування конкретних питань, включаючи певні ситуації, пов'язані з конфліктом інтересів, недотриманням законів та нормативних актів і незалежністю.

A205. Фірма не зобов'язана документувати розгляд кожної умови, події, обставини, дії або бездіяльності для кожної цілі якості або кожного ризику, який може привести до появи ризику якості. Однак при документуванні ризиків якості та того, як дії у відповідь фірми протидіють ризикам якості, фірма може документувати причини оцінки ризиків якості (тобто розглядається виникнення і вплив на досягнення однієї або декількох цілей якості), щоб підтримувати послідовне впровадження та функціонування дій у відповідь.

A206. Документація може бути надана мережею, іншими мережевими фірмами або

іншими структурами або суб'єктами господарювання всередині мережі.

The structures and processes that support the operations of the IAASB are facilitated by the International Federation of Accountants® or IFAC®.

The IAASB and IFAC do not accept responsibility for loss caused to any person who acts or refrains from acting in reliance on the material in this publication, whether such loss is caused by negligence or otherwise.

International Standards on Auditing, International Standards on Assurance Engagements, International Standards on Review Engagements, International Standards on Related Services, International Standards on Quality Control, International Auditing Practice Notes, Exposure Drafts, Consultation Papers, and other IAASB publications are published by, and copyright of, IFAC.

Copyright © December 2020 by IFAC. All rights reserved. This publication may be downloaded for personal and non-commercial use (i.e., professional reference or research) from www.iaasb.org. Written permission is required to translate, reproduce, store or transmit, or to make other similar uses of, this document.

The 'International Auditing and Assurance Standards Board', 'International Standards on Auditing', 'International Standards on Assurance Engagements', 'International Standards on Review Engagements', 'International Standards on Related Services', 'International Standards on Quality Control', 'International Auditing Practice Notes', 'IAASB', 'ISA', 'ISAE', 'ISRE', 'ISRS', 'ISQC', 'IAPN', and IAASB logo are trademarks of IFAC, or registered trademarks and service marks of IFAC in the US and other countries.

For copyright, trademark, and permissions information, please go to [permissions](#) or contact permissions@ifac.org.

Міжнародна федерація бухгалтерів (International Federation of Accountants) (IFAC®)) сприяє структурам і процесам, що забезпечують діяльність IAASB (PCMAHB).

Ні IAASB (PCMAHB), ні IFAC (МФБ) не відповідають за шкоду, заподіяну будь-якій особі, яка діє або утримується від дій на підставі матеріалів у цій публікації, незалежно від того, чи завдано шкоди через недбалість або в інший спосіб.

Міжнародні стандарти аудиту, Міжнародні стандарти завдань з надання впевненості, Міжнародні стандарти завдань з огляду, Міжнародні стандарти супутніх послуг, Міжнародні стандарти контролю якості, Нотатки з міжнародної практики аудиту, Проекти для обговорення, Консультаційні документи та інші публікації IAASB (PCMAHB) видаються IFAC (МФБ) та захищені авторським правом IFAC (МФБ).

Авторське право © грудень 2020 р. належить IFAC (МФБ). Всі права захищені. Цю публікацію можна завантажити для особистого та комерційного користування (тобто як професійний довідковий матеріал чи для досліджень) на веб-сайті www.iaasb.org. Для перекладу, відтворення, зберігання чи передачі або для інших аналогічних видів використання цього документа потрібний письмовий дозвіл.

«Рада з Міжнародних стандартів аудиту та надання впевненості», «Міжнародні стандарти аудиту», «Міжнародні стандарти завдань з надання впевненості», «Міжнародні стандарти завдань з огляду», «Міжнародні стандарти супутніх послуг», «Міжнародні стандарти контролю якості», «Нотатки з міжнародної практики аудиту», «IAASB» (PCMAHB), «МСА», «МСЗНВ», «МСЗО», «МССП», «МСКЯ», «НМПА» та логотип IAASB (PCMAHB) є торговельними марками IFAC (МФБ) або зареєстрованими торговельними марками та знаками обслуговування IFAC (МФБ) в США та інших країнах.

Для отримання інформації про авторські права, торговельну марку та дозволи, прохання перейти на сторінку «дозволи» (permissions) або звернутися за адресою електронної пошти: permissions@ifac.org.